

SLOVENE C

Štev. 12. **POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKI NAROD.** Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2.
(vhod čez dvorišče nad tiskarno).
Z urednikom je mogoče govoriti le od
10.—12. ure dopoldne.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma
se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona štev. 74.

V Ljubljani, v soboto, 16. januarja 1904.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejemati:
za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6-50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravnistvu
prejeman: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.
Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnine 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2.
V sprejema naročnino, inserate in reklamacije. —
Inserati se računajo enostopna petstvesta (dolžina
72 milimetrov) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat
9 h, za več kot trikrat 8 h.
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta
20 h. — Pri večkratnem objavljenju primeren popust.
Upraviškega telefona štev. 188.

Učiteljski bojni načrt.

Prazen klas visoko povzdiguje svojo glavo. Resničnost tega vsem pedagogom dobro znanega reka dokazuje z vso odločnostjo „Učiteljski Tovariš“.

Na učiteljskem shodu so proglasili katoliško-narodno stranko za „divjega Amonita“, katerega morajo ubiti. Izdali so geslo: Pojdimo med narod! Prepričajmo ljudstvo, da je najmenitnejše vprašanje na svetu vprašanje naših plač!

To je dobro povedano. A tudi najbolj domišljavemu učitelju se je rodil pomislek, da ljudstvo tega še dolgo ne bo hotelo verjeti, ker je tako strašno „zabito“, „od klerikalcev poneumnjeno“ in „fanatizovano“.

Zato je pa zdaj „Učiteljski Tovariš“ objavil cel načrt, po katerem morajo delati liberalni učitelji.

Prva njihova dolžnost je, delati zgago v občinah. Tu se najlože kaj duseže. Pri občinskih volitvah večinoma igrajo osebnosti precejšnje vloge. Župniki se zato mnogokrat ne vmešavajo med nje. Tukaj je teren za liberalnega učitelja. Toliko časa se mešajo ljudje, da slednjič vsled nebrčnosti poklicanih zaupnikov ljudstva spravi z različnimi manevri liberalni učitelj svojega kandidata na županski stolec, ako se celo — in to je slednjič zadnji cilj — ne vsele na prestol sama njegova učiteljska svetlost in neomejeno ne zagospodari nad „divjimi Amoniti“ tudi v deželnem zboru in si določi plače, kolikor sam hoče.

Pa — tudi to ne gre še danes, kakor si žele napredni kulturonosci. Vzrok: „Zabitost ljudstva“!

Ljudstvo je žalibog še tako neumno, da ne spozna, kako je to njegova »edina rešitev«. Krivi so tega »nazadnjaštva« seveda »klerikalci«.

»Modernizovati občin« ne bo mogoče toliko časa, dokler si liberalno učiteljstvo ne

vzgoji novega naraščaja, ki ne bo več hodil v cerkev. Tu so nam pa najbolj napoti „Katol. izobraževalna društva“. Tem veljaj zdaj najhuši boj na življenje in smrt. Tukaj se mladina „sistematično strankarsko poneumnjuje, fanatizuje in vzgaja v duhu, pravemu napredku nasprotnem.“ V teh društvih se pripravljajo „duševno in gospodarsko robstvo“.

Z vso silo torej morajo naskočiti liberalni učitelji katoliška društva. Posebno mladeniče morajo trgati iz njih. Zabavljati morajo čez društva, obrekovati jih, da odvrnejo mlade ljudi. Sami pa morajo zbirati okoli sebe „krepke individue“ in jim vlivati v — glavo »samostojno svetovno prepričanje«. To je tisti ključ, s katerim se bo odprla blagajna in privreli bodo cekini na dan!

A ljudstvo je treba pridobivati v masah za »samostojno svetovno prepričanje«. Zato se morajo pa na občinske stroške prirejati gledališke predstave in koncerti. Kako se bo to izvršilo, — to nam »Učit. Tovariš« razodene v enem prihodnjih člankov. Treba bo po občinah poleg šolske doklade tudi koncertne doklade.

„Oj, zlati čas zdaj Muzam kranjskim pride!“ Ne bo več ljudstvo zdihovalo za konzumi, za krompirjem in repo — odslej bo odmevala dežela kranjska od teatra in koncerta. Nato bo seveda nujno in brezdvombeno sledila politična zmaga slovensko-nemške zveze in zvišanje učiteljskih plač.

Tako torej je načrt gotov. »Učit. Tov.« nam zatrjuje, da se začne takoj delati na vse kriplje in z vsemi silami med ljudstvom... Poslušajte:

»Danes kliče slovenski učitelj na boj na divje Amonite! Prirodno! Mi stopamo v boj, zaupajoč v organizacijo, ki je izrasla iz nas samih. In ko bi ne imeli nikogar poleg sebe, nam zadostuje naša samozavest, da ne podležemo nikdar.«

Torej oni lahko zmagajo, tudi če ni-

majo nikogar poleg sebe! Privoščimo jim to veselje!

Koroška Bela — v nemških rokah.

(Dopis.)

II.

Lansko leto so se na Jesenicah — pri naših sosedih — vršile občinske volitve, ki so po vsem Slovenskem vzbudile veliko pozornost. Bil se je ljut boj za obstanek občinske uprave v slovenskih rokah. V tem opasnem trenutku so tedaj za nekaj časa prenehala vsa politična nasprotja mej slov. strankami, celo tovarniški delavci, kar jih je bilo slovenskega mišljenja, so vključ hudo dim grožnjam glasovali zoper nemško tovarniško stranko. In solidarnost je zmagala; še enkrat so si priborili Slovenci večino v občinskem odboru. Pričakovali smo, da bo de la delavnost in navdušenost za sveto stvar pri naših sosedih nas zedinila za enako početje. A hudo smo se varali. Tisti možje, ki so se ob jeseniški zmagi od samega veselja skoro na glavo postavljali, so šli lepo združeni v najlepšem prijateljstvu s tovarniško nemško stranko volit proti svojim soobčanom, da vrinejo v naš obč. odbor tuje in ga izroče njihovej milosti. Kdor tega ne verjame, naj povpraša našega g. župana in g. nadučitelja, ki sta se ta dan v nemški družbi neizmerno srečna počutila. Kolikrat sta ta dva gospoda hudo ropotala proti pomembujočim namenom tovarniške družbe, kako toplo sta zgovarjala ustanovitev nove četverorazrednice, da se mej nas ne vrine »šulterajnska« šola, kako je njuno srce bilo polno navdušenja za Ciril in Metodovo družbo itd., deveti januarij t. l. pa jima je tako zmedel možgane, da sta videla povsod drugod okoli sebe svoje politične nasprotnike, v nemški družbi pa same prijatelje. Vodil pa je ves ta mešani zbor bivši nasprotnik Nemcev g. Čop iz Most, ki se rad ponaša s svojim kristalno-čistim slovenskim značajem, kateri značaj pa je ta dan lepo skril pod kožušek slovensko-nemškutarske koalicije. Ta mož, g. Čop je pri zadnjih držav. zbornih volitvah nastopil kot kandidat narodno-

napredne stranke na Gorenjskem!

Pred par leti je ta gospod z navdušenjem vodil kar celo vojsko proti nemškutarski tovarniški družbi in se s ponosom prišteval prvemu zaščitnikom »mile Slovenije« v našem okraju, a na dan 9. januarja t. l. pa je mirno odložil svoje bojno kopje pred svojim nasprotnikom. Pa kaj hočemo, staramo se in kri se nam ohlajeva vsled nemško-slovenske zveze!

Ne smemo pa zamolčati, da tega poraza je bila mnogo kriva prevelika malomarnost, oziroma politična nevednost naših občanov. Navadno je, da se občinske volitve povsodi več ali manj gibljejo v okviru različnih osebnosti, pri nas pa smo v tem še posebno prizadeti. Akoravno je domači g. župnik večkrat opominjal ljudi k složenemu delovanju in tudi županstvo prosil, da se zedinimo za skupne kandidate v obč. odbor, našel je povsodi le na gluha ušesa.

Ko pridejo zopet nove obč. volitve, bo imela takrat tovarniška stranka vsled vedno rastočega delavskega naraščaja popolnoma lahko nalogo. Pridobila si bo tak obč. odbor, kakršnega si bo sama želela; da bode potem prav dobro znala izrabiti svojo moč, o tem ni nobenega dvoma. A to nas navdaja z bolestjo, da so se slovenski liberalci raje zvezali z narodnimi nasprotniki ter z njimi začeli kopati političen in naroden grob. Ako pojde tako naprej, je v 20 letih v nemških rokah vsa savska dolina od Lesca dalje; na vrsto prideta Bled in Bohinj. In kdo bo kriv v prvi vrsti? Slovenski Dežmani, ki so svoj čas prisegali za sveto Rusijo in Starčeviča, a so danes podrepaniki Nemcem.

Narod vstaja, in mažaronov je strah.

Iz Zagreba, 13. januarja.

Mažaroni so bili navajeni, da so mogli v zadnjih dvajsetih letih izvesti vsako svojo nakano. Narod so držali po javnih oblastih v svojih rokah. Vsi javni uradniki so bili prisiljeni od državne oblasti, da izvršujejo vse zapovedi mažaronске. Če se je pojavil kje odpor proti takemu nasilstvu, ga je mo-

LISTEK.

Zlatomašnik Jan. Evang. Sajovic,

Ijubljanski stolni kanonik.

V nedeljo, dne 17. t. m., bode ob deseti uri v stolnici ljubljanski ob asistenci svojih tovarišev pel zlato mašo preč. g. kanonik Jan. Ev. Sajovic. Redke te slavnosti i naš list ne sme prezreti. Saj se s tem pridružuje premnogim častilcem velečastnega gospoda jubilarja; in če ob tej priliki poda svojim čitateljem kratek obris življenja njegovega, mu to dolžnost narekuje tudi hvaležnost do slavljence, katerega šteje naš list, odkar se je ustanovil, kot svojega zvestega naročnika in marljivega dopisnika.

Porodil se je Jan. Ev. Sajovic dné 6. januarja l. 1831. Zormanovim na Visokem, mični vasi v šenčurski župniji na Gorenjskem. Sinko se ni telesno nič kaj vseč razvijal starišem. Slaboten in bolehen je bil prva leta. Zato so ga peljali na božjo pot k sv. Valentinu na Limbarsko goro. Nekoč obišče starše očeta bratranec Jernej Dolžan, tedaj bogoslovec v Ljubljani. (Znan je v slo-

venskem slovstvu po knjižici, ki jo je spisal za Mohorjevo družbo: Mati božja dobrega sveta. Knjigo je svojedobno naše ljudstvo izredno cenilo in rado prebiral.) Ko tedaj mladi bogoslovec ugleda slabotnega Zormanovega Janezka, pravi očetu: „V šolo ga daj! Saj ga vidiš, kakšen je; za delo bo za nič.“ In to je baje dalo povod, da je v jeseni l. 1838. prispel Janezek v Ljubljano, kjer so ga sprejeli v tedanji spodnji oddelek. Tu se je pa kmalu pokazala bistroumnost dečkova. Prestopil je takojmenovani gorenji oddelek in bodoče leto hodil v drugi razred. L. 1841. je začel z gimnazijo in v jeseni l. 1847. je stopil na licej (v tedanjo logiko), kjer ga je našlo l. 1848.

Kaj rad pripoveduje naš slavljence še dandanes o burnih, deloma tudi smešnih dogodkih viharne l. 1848. Nekov poseben žar mu zasije iz oči, ko pred svojimi tovariši obnavlja spomine na čas, ko je tudi on pripadal drugi kompaniji pri akademski legiji ljubljanske narodne straže. 98 sošolcev je imel v logiki (sedanji sedmi šoli); izvečine so že legli v hladni grob. Spomin na ta znameniti letnik pa je še shranjen v kranjskem deželnem muzeju Rudolfinu. Tvorničar Andrej Jamar s Fužin pri Ljubljani je

namreč pred nekaj leti daroval muzeju palico, katero je vrezal na Ljubelju l. 1848. njegov sošolec Jareb, on sam pa je vdolbel vanjo vseh 99 imen svojih sošolcev. Na vrhu ročaja se bere buršikozni napis: „Tod den Philistern!“ Na kraju ročaja pa: „Logik 1847/48.“

A viharni dogodki in burni prizori 1848. leta niso v mladeniču nič omajali plemenitega teženja po svetem poklicu duhovskega. L. 1849. je vstopil v tukajšnje duhovno semenišče in ker je bil, dovršivši bogoslovne študije, premlad, so ga posvetili v mašnika šele 15. januarja 1854. na nedeljo sv. Imena Jezusovega. Novo mašo je zapel potem dne 5. februarja v domači podružni cerkvi na Visokem, ob kateri priliki mu je za slavnost govoril tedanji kranjski dekan, poznejši stolni prošt Anton Kos.

Po slavnostnem dnevu pa se je kmalu pričelo delo, naporno delo, neprestano delo v raznih službah...

Delal je naš zlatomašnik pol stoletja v vinogradu Gospodovem. In dela se nikdar ni branil. Marljiv je bil in je ostal do danes v svojih poslih. Lahko rečemo: delo ga je veselilo, delo ga je tolažilo, delo ga je osrečilo...

Najprej so ga poslali za drugega kapelana v Radoljico, kjer pa je bival le 40 dni. Odtod je nastopil 18. maja 1854. kapelanijo pri sv. Križu poleg Turna pri Litiji. Deloval je na tej postaji nad 13 let. Dne 30. julija 1867. je bil umeščen na mošenjsko župnijo na Gorenjskem. Mnogo skrbi ga je tu čakalo, katere je malone enajst let zvesto prenašal. Župnija je bila precej zanemarjena, marsikaj je bilo potreba prenoviti in prenarediti. Vsa taka opravila pa dajejo mnogo truda. Dvignila so se za njegovega ondotežnega župnikovanja silno potrebna nova gospodarska poslopja, popravila se je kapelanija, razširilo pokopališče, olepšala cerkev in vhod vanjo priredil. Božja pot na Brezjah je čimdalje bolj slovela. Na prigovarjanje pokojnega prošta Jos. Zupana in knezoškofa sekovskega Zwergerja so se jeli pripravljati prvi načrti za novo cerkev.

A klic božji je pozval župnika Sajovica na drug delokrog. Dne 1. majnika l. 1878. je nastopil podeljeno mu župnijo slavinsko na Notranjskem. V tej obširni, lepi, a radi zimske burje in zametov dokaj težavni župniji z dvanajstimi podružnicami in tremi ekspoziturami je deloval skoro dvajset let. Tu je, kakor svetopisemski vinogradnik

rala javna oblast zatreti s silo. To se je go-
dilo posebno zadnja leta Khuenovega bano-
vanja, ko narod ni mogel nič več prenašati
mažaronskega terorizma. Prišlo je do bune
v narodu in Khuen je moral pobrati kopita
ter zapustiti zemljo, kjer je paševal kakor
dvajset let. Narod se je oddahnil. Prišla je
druga vlada. Zatem je ostal sicer isti, samo
se brutalno ne izvaja. Narodu se ne kratijo
državljanske pravice v onem obsegu kakor
preje. Narod se je začel slobodnejše gibati
ter je to prilika porabil, da se na javnih
skupščinah porazgovori o svojih potrebah.
Spodetka so mislili mažaroni, da se bo narod
kmalu naveličal pomenljivih shodov in da se
povrne zopet poprejšnja letargija in malo-
marnost za vse javne zadeve. Toda prevarili
so se. Gibanje je še vedno živahnije ter se
je razširilo že po krajih, kjer se še pred ne-
davnim na to ni moglo niti misliti. Eno-
glasno sprejete resolucije o najvažnejših
državnih in občinskih zadevah dokazujejo
najbolje, kako je bil hrvaški narod potreben
takih skupščin, in kako je hrvaška domo-
ljubna inteligencija našla pravo sredstvo, da
priprosti narod čim hitreje poduči o njegovih
najvažnejših pravicah, da bode mogel pri
prvih volitvah v hrvaški sabor biti priprav-
ljen za boj proti pogubnemu mažaronstvu,
ki seveda že zdaj nosi pokonc glavo v de-
želnem saboru, a tudi pri vladi. Gotovo je,
da mažaronstvo ni zadovoljno, ker je sedanja
vlada vsaj deloma popustila od krutega po-
prejšnjega terorizma, ter narodu dala vsaj
dihati. Mažaroni strašijo čimdalje bolj shodi,
ker vidijo, da se jim na ta način tla izpod
mikajo. Če pojde tako dalje, izgubi maža-
ronstvo vsako zaslobo v narodu, kolikor
jo je še dosedaj imelo. Da se to ne zgodi,
je glavna mažaronska klika v Zagrebu za-
čela iznova svoje gadno delovanje. Iz za-
grebske mažaronske kovačnice se pošiljajo
po korespondenčnem uradu tendenciozno se-
stavljene brzojavke v slavoboske dunajske in
peštanske časopise, samo da očrni hrvaški
pokret. V teh poročilih obrekujejo najodli-
čnejše rodoljube, med drugimi sveda tudi
škofa Strossmayerja in nižjo duhovščino.
Zato tem ljudem ni dosti, da je izdal za-
grebski nadškof poznato poslanico nižjemu
svečenstvu v varaždinski županiji, nego bi
to morali storiti vsi hrvaški škofje za svoje
škofije, da se odvrnejo duhovni od ljudstva.
To bi bil zares izvrsten liberalni lek, toda ma-
žaroni ga ne bodo dobili. V svojih lažljivih
poročilih so celo opozorili vladu, češ, da se
narod po nekaj krajih že celo uni vsled
ostrih govorov proti mažaronom. Dozda pa
o takih nemirih nimamo nobenih poročil,
marveč je poznato, da se narod povsod po
shodih razide čisto mirno, tndi če ga je bilo
na tisoč zbranega. Toliko so pa ti mažaroni
uspehi s svojimi klevetami, da je bil »Obzor«
v kratkem dvakrat zaplenjen radi govora, ki
ga je govoril nadšumar Naucini v Ivankovem
v Slavoniji, ker je v tem govoru odkril in
povedal narodu vse krivice, ki so mu jih
storile oblasti pri delitvi krajskih šum. Ma-
žaroni so tedaj za to, da naj narod trpi kri-
vice in da se mu ne sme pomoči, ker bi
pri tem zgubilo lepe dohodke nekoliko ma-
žaronov.

Madjarska justica.

Kakor znano, je vsako leto obsjenih
po več slovaških rodoljubov in urednikov
vsled »teleizdajstva« poponoma po nedol-
žnem na težke ječe in ogromne denarne
kazni. Pred par dnevi pa je budimpeštanski
porotno sodišče oprostilo žurnalista D. Lo-
randa, ki je v svojem listu poveljeval umor

rajnega ministra grofa Latoura kot junaško
delo, šefa generalnega štaba, barona Becka
pa je n sramno pasval. V svojem članku je
pisal: »Jasno je, da ta vojak, (Beck), ki je
tako drzen v svoji neomejeni ošabnosti, da
se zoperstavi volji celega naroda, skuša do-
vesti kralja do verolomstva, do nezakonitosti
in nustavnih dejanj. Jasno je tudi, da ta
mož zasluži stokrat bolj, da se ga obesi na
prvi kol, kakor pa nesrečni Latour, ki je
bil le orodje v rokah mogočnih nadvojvodij.
Rabeljev posel ni lep posel, a zaklete sovraž-
nike naroda potegniti na kol — mora biti
vendar slast.« In ta madjarski žurnalista Lorand
je bil radi poveljevanja zločina in radi po-
vanja barona Becka zatočen, a je bil pred
visoko madjarsko sodnijo v vs h točkah po-
polnoma oproščen!

Combesova politika omajana.

Iz Pariza poročajo: Volitev v predse-
stvo francoske zbornice napravila vedno večje
nasprotstvo med radikalno socialno stranko.
Jaures ni več izvoljen v predsedstvo, ker je
našel odločne nasprotnike v lastni stranki.
Liberalcem, ki so sanjali o trdni zvezi vseh
socialistov njihovim namenom na korist, so
se izjalovile nade. Tudi izvoljeni predsednik
Brisson ima nezadovoljstvo: 257 proti
219 glasovom, karere je dobil njegov proti-
kandidat Bertraud. Volitev je bila tajna. Le
s težavo se vzdržuje Combesova večina. Iz-
stop iz radikalno-socialne stranke je zopet
naznanilo nekaj poslancev. Tudi Combes bo
končno se pridružil številu onih, ki so v
svojem boju proti cerkvi podlegli.

Turško trinoštvo v Makedoniji.

V Drinopolju se mudi več znamenitih
gostov iz Anglije in Amerike, da na licu
mesta vidijo vso revščino in grozo, ki jo je
povzročila turška krvoločnost, da razdele
nabrane darove obubožanim Bolgarom in
tako vsaj malo ublaže neznočno bado. Ame-
ricanka Ring Lewis je okrog 200 osebam
dala toplo obleko. Bej Arif-paša jih je vspre-
jel prav prijazno in jim dal spremstvo na
pot, da si ogledajo deželo. Tega pa ni storil
iz uljudnosti, temveč z namenom, da jih
spremljevalci tako vodijo, da ne vidijo naj-
groznejših opustošenj in da ne občujejo
osebno s tlačanimi prebivalci.

Drinopoljsko izredno sodišče je obso-
dilo že okrog 240 Bolgarov in proglašalo še
nadalje krvavo sodbo. Nekaj obsjenecv je
prišlo pred sodišče iz inozemlja, ker so se
na podlagi izjave, da se jim ne bo nič zgo-
dilo, vrnili v domovino. Tako drži turška
gosposka svojo obljubo, in naravno je, da
vladajo povsod okrog veliki nemiri. Pred
nekaj dnevi so stanovanjci v Malem Tirno-
vem Milung-paši v Btolju naznanili, da ni-
majo več ničesar, kar bi imenovali svojo
last, niti svojih žen. Turški vojaki, ki so tam
v garniziji, so izvršili neštevilno zločinov in
okrunili brezštevilno žen in deklet. Dolej
ni bil še niti en Turek za svoje nesramno
početje kaznovan. Približno pred 10 dnevi
pa je bilo pri vasi Jemidže podrtih nekaj
brzojavnih drogov, kar so najbrže Turki
smi sturili, da zvalé krivdo na Bolgare.
Zaprli so takoj 4 vaščane, 43 drugih pa kli-
čejo pred sodnijo. Ti slutijo nevarnost in ho-
čejo rajši zbežati v goro vkljub ostri zimi
in preko meje, da ne pridejo Turkom v roke.
— To je nekaj značilnih slik, kako Turčija
reformira in zboljšuje stanje makedonskih
Bolgarov.

Balkan.

Poročila iz balkanskega polotoka doka-
zujejo, da je porta začela zopet staro igro,

da zavleče in odloži makedonske reforme.
Tako je že vselej storila in tako bo delala,
dokler se ji bo pustilo. Ako se sedaj v Ma-
kedoniji nič ne stori, bo spomladi zagrmela
vstaja z elementarno silo, in njene posledice
utegnejo biti usodepolne. In odgovor-
nost za to bosta nosili Avstrija in Rusija,
ker bi sultana zdaj lahko prisilili do reform,
ako bi hoteli. Abdul-Hamid slepomisi in
vodi za nos evropske reformatorje. Najprej
je principiarno pristal na kontrolne točke,
potem je ruskemu in avstrijskemu zastop-
niku sporočil v nejasnih besedah, da se je
postavil glede nadzorstva na drugo stališče,
in potem je poslal svojim zastopnikom pri
evropskih velesilah obširno noto, v kateri je
nagromadil nove težkoče zoper hitro ured-
nitve reform. Jasno je, da sultan noče nič
drugega, kakor da pade v vodo ves re-
formni načrt. V dunajskih diplomatskih
krogih so sicer prepričani, da bo sultan do-
bil slednjič kategorično zapoved, a z ozirom
na bližajočo se pomlad ne bi Rusija in Av-
strija smeli odlašati, temveč z energično
zahtevo stopiti pred krvoloka.

Turčija se zdaj oborožuje. Iz Drinopolja
prihajajo vznemirljiva poročila. Makedonski
odbor pripravlja z veliko naglico vse po-
trebno za vstaško gibanje prihodnje pomladi.
Vstaši nabirajo denar, delé orožje in nabi-
rajo nove pristaje. Istotako neugodne vesti
prihajajo iz monastirskega vilajeta.

Rusija v Mandžuriji.

Po pariških poročilih iz Kine se raz-
širja ruski vpliv in jezik vedno bolj med
kitajskim prebivalstvom v Mandžuriji. Radi
tega je nastalo med Rusi in domačini pri-
jazno razmerje. Ne le v mestih in v bližini
mest stanujoči Kitajci razumejo ruski, ampak
tudi na deželi. Še celo nekateri kmetje, no-
sači in ribiči znajo popolnoma ruski. Rusi
so si znali pridobiti simpatijo ljudstva. Po-
sebnost ob sibirski železnici razumejo Kitajci
dobro ruski jezik. Govori se še celo, da se
je Rusom posređilo pridobiti
si 25.000 do 30.000 Kitajcev
za svojo armado. Vendar je pa ver-
jetno, da ti Rusom ne bodo veliko koristili,
ker bodo bržkone, ko nastopi v Kini druga
vlada, prestopili zopet v kineški tabor.

Koroške novice.

k Iz katoliške cerkve k prote-
stantizmu je prestopila neka B. K. Zua-
dina je tozadavna izjava: »Jaz podpisana
B. K. naznanjam s tem svoj in svojih otrok
izstop iz rim. katol. cerkve in svoj vstop v
nemško evang. cerkev. Pa še naj kdo
reče, da ves ta »dirndaj« ni političen. To je
prepričanje!«

k Slovensko petje se kaznuje. Pred
kratkim so peli tukaj nekateri slovenski
prostovoljci slovenske pesmi; takoj so dobili
hišni zapor za nekaj dni. So bili vsaj na
toplem. Slovenskega prepričanja pa jim s
tem gotovo niso udušili.

k Duhovščina roženške dekanije
je baje sklenila uradovati z raznimi uradi
edino le slovensko. To je možato. Kdaj
bodo sledile druge slovenske dekanije? Če
bomo vedno po starem »šimeljnu« delali,
potem sami priznavamo, da ni treba slo-
venskih uradnikov.

k O šentjakobski šoli poroča zadnji
»Mir«: »Že par dni se je kazalo med našimi
nemčurji izredno gibanje in slutili smo, da
se je prej ko ne kaj ukrenilo glede naše
šole. Danes se je pa raznesla novica, da je
naša slovenska šola padla. Da se tega nem-

čurji veselijo, je pač umevno vsakomur, ki
ve, da se tem ljudem ne gre za šolo, ampak
edino le za to, da bi prišli na konja. Šola,
o kateri nimajo prav nobenega pojma, jim
je še manj kot deveta briga. — Svoje ve-
selje kažejo s streljanjem. Privoščimo jim
to veselje, našim nemčurjem; pridejo vsaj
enkrat k sapi. Le streljajte; s tem nam naj-
bolj pomagajte buditi one omahljivce, ki vas
do sedaj še niso dovolj poznali. Slovenci,
le pogledajte jih vse tiste, ki se najbolj vesele
nad tem, da je za sedaj naša šola padla (za
vselej je vam ne pustimo, zapomnite si to):
največje veselje je pri barabarjih, ki se ve-
selijo, da so potlačili domačine! — Slo-
venci, ki vam je na tem, da vas
tudi pri občinskih volitvah
ne potlačijo tujci, pridite vsi
k volitvam. Pri volitvah pokažete, kdo
je gospodar v hiši: ali vi, ki ste od nekdaj
tukaj domačini, ali pa oni tujci, ki so prišli
sem s trebuhom za kruhom, pa so tako pre-
širni, da bi bili radi tudi vaši gospodarji.
Nikar tega ne pustite: tujec ne sme postati
gospodar v šentjakobski občini. Če pridete
vsi Slovenci ter volite le slovenske može,
se nemčurji ne bodejo dolgo veselili svoje
zdajne zmage. Šola bo in mora po-
stati zopet naša. — Nemčurji so
samega veselja kar besni, kakor kažejo
članki in dopisi nemškonacionalnih listov.
V St. Jakobu se razobesili zastave, celo
»frankfurcarice«, g. župniku M. Ražunu
so napravili »mačjo godbo«. Res: to je
nemčurska kultura, s katero hočejo vladni
mogočnejši osrečiti koroške Slovence!

k Razne vesti. V Celovcu je dne
11. t. m. umrl veletrgovec z žitom M. Scherz.
Truplo so prepeljali v Gradec. — Razpisana
je do dne 18. febr. župnija Kotmara vas. —
V Celovcu se je dne 10. t. m. ustanovilo
društvo sv. Frančiška Regis, za sedaj kot
podružnica »Vincencijske družbe«. Novo
društvo ima namen odpravljati konkubinate
(divje zakone) s tem, da pomore z gmo-
nimi sredstvi takim protipostavnim zvezam
k cerkveni poroki. — V nemškem Plaj-
bergu so ustanovili podružnico »Südmarke«.
— Kap je zadela v Ramoči vasi po domače
Ravnikovega očeta. V par trenutkih je iz-
dihnil.

k Občinske volitve. V veliki občini
Bekštani pri Beljaku so na celi črti
zmagali Slovenci, kakor s kislim obrazom
poročajo nemški listi, ki zahtevajo, da se
mora občina v prilog nemčurjem razdeliti.
— V Pokračah je prišlo v odbor tudi
pet zanesljivih slovenskih mož, med njimi
g. župnik St. Bayer. — V Šmartnu pri Ce-
lovcu je županom bil zopet soglasno izvoljen
naš somišljenik, g. Janez Ure.

k Proč od Rima. Vsenemški po-
slanec Dr. Eisenkoltz bo dne 18. t. m.
v Grömerjevi dvorani pridigal Celovčanom,
naj gre do »proč od Rima«. Celovski Vse-
nemci že strastno delajo za dobro udeležbo.
Koliko jih neki pojde na te limanice?

k Slovenski Narod — zoper
slovenske rodoljube. »Sloven. Narod«,
zvezan z Nemci, tudi na Koroškem uganja
svojo nesramno izdajsko politiko. To je po-
kazal v slučaju pravde gosp. Možirja proti
nemško-nacionalnim napadom na njegovo
čast. »Slov. Narod« se je zvezal z znanim
nemško-nacionalnim učiteljem Skorčičem
proti slovenskemu domoljubu g. Možirju.
Poročilo v »Narodu« ima namen, blatiti
g. Možirja. A to poročilo je napačno. Pravda
je davno ni končana. Poroča se nam, da
se že državno pravdnštvo bavi z izpovedbo
neke priče, ki je pričala zoper g. Možirja.
»Narod« je svoje poročilo do besede
prestavil iz nemško-nacionalnih
listov. Priporakal je tako za celovskimi
»Freie Stimmen«, ki so dotično poročilo
prve prinesle. Tako zanesljivi so viri gla-
sila slovenske »intelligence«, ki je tudi v
tem slučaju pritekel na pomoč našim na-
rodnim nasprotnikom na Koroškem.

k Iz Vrbe ob Jexeru. (Pogovor z bla-
gajnikom na postaji) Dne 7. t. m. je za-
hvelal neki Slovenec na omenjeni postaji
vozni list za Celovec slovenski. Uradnik ga
noče razumeti; popotnik mirno še dvakrat
ponovi svojo terjatev, toda zaman. Nato po-
potnik: »Hočem Vam pomagati z nemščino,
zahtevam vozni list v koroško glavno mesto,
ki mu Slovenci pravimo Celovec. Urad-
nik ustreže, toda pristavi: »Zakaj zahtevate
slovenski, ker znate nemški, jaz pa slovenski
ne znam!« Popotnik: »Zato, ker imam pra-
vico! Zakaj pa se nastavlja Slovenci po
nemških krajih, nam pa pošiljajo Nemce!«
Uradnik: »Mi imamo tudi enega Slovence
tukaj, ki pa bi gotovo ne govoril slovenski,
ker naš uradni jezik je nemški.« Po-
potnik: »Kje pa stoji to? § 19 je za celo
državo. Uradni jezik naj je za vas v uradu,
toda s strankami morate govoriti tudi slo-
venski, da se razumete. Vi ste zaradi nas
tukaj, ne pa mi zaradi Vas!« Uradnik: »Da,
če pride kak kmet, ki nemški ne zna; tako
sem tudi danes zavrnil g. N. N. slovensko
spisani tovarni list«. (Gotovo se bo dotični
gospod pritožil, kar bo storil tudi pisec teh
vrstic.) Popotnik: »Niste imeli te pravice!«
Uradnik: »Slovensčina ni državni jezik, kakor

prenašal težo in vročino dneva. Odlikoval
se je v dušnem pastirstvu, v oskrbovanju
cerkvenega imetja. Veliko dela mu je dalo
vravnavanje bogatih Jan. Kalistrovih ubožnih
ustanov in premij za sadjarje in živinorejce.
Za svoje delovanje je dobival opetovano
priznanje od duhovske in deželske gosposke.
L. 1890. je bil imenovan knezoškofijskim
duhovnim svetnikom, l. 1893. pa mu je pre-
svitli cesar podelil zlat križec za zasluge
s krone.

Tudi pri šoli je sodeloval kot član
c. kr. okrajnega šolskega sveta najprej v
Radoljici, kasneje tudi v Postojni.

Na večer življenja je popustil kraško
burjo in se naselil v beli Ljublini. Dobil
je namreč kanonikat cesarske ustanove pri
ljubljski stolnici, na katerega je bil slo-
vesno umeščen dne 28. januarja 1900. A
tudi v tem svojem dostojanstvu se je po-
kazal vsekdar spretnega delavca in modrega
svetnika. Pri raznih društvih sodeluje, pred-
sednik je duhovskemu podpornemu društvu,
kot notranjski arhiadiakon z vso marljivostjo
opravlja svojo nalogo, kot referent knezo-
škofijskega konsistorija pa je neutrujen v
izdelovanju svojih zadač, tako, da bi ga po
pravici smeli imenovati diklo ljubljanskega
stolnega kapiteljna.

Pri vsej svoji marljivosti pa je naš
zlatomašnik vedno vedrega lica in zdrave
šegavosti. Dasi slaboten v mladosti in, kakor
nam je sam pravil, v dijaških letih dvakrat
za smrt previden, se je vendar kasneje tako
utrnil, da ni kot duhovnik nobene nedelje
in nobenega praznika zamudil. Starost ga
do danes še ni preobdala s tistimi slabostmi,
ki jih izraža latinski pregovor z besedami:
senectus ipsa morbus. Živahen, čilega spo-
mina in gostih besedi se zanima naš slavl-
jenec za vse javne zadeve in ne kaže po-
znanje nobene utrujenosti in okorelosti v
svoji hoji. Če pojde v nedeljo s palico pred
oltar, bo to pač znak častitljivosti, ne pa
podpora v starosti.

Še narodnjaka Sajovica nam je v krat-
kem označiti. Naš zlatomašnik sodi med
one idealne Slovence, ki so pred pol sto-
letjem pod zastavo Bleiweisovo vzbujali mej
našim ljudstvom narodno zavest. Sajovic je
še eden onih redkih domoljubov slovenskih,
ki je preživel vse faze našega političnega
življenja in nikdar in nikjer ni zapravljal ali
omadeževal slovenskega značaja. Preganjal
je nemškutarijo in liberalizem, vedno zvest
častitljivemu slovenskemu programu: Vse za
vero, dom, cesarja. V burnih časih je kazal
neomahljivo svoje politično prepričanje. Zato

ga je že pokojni slovenski politik Lovro
Pintar priporočal namesto sebe za predse-
dnika volilnih komisij pri državno- in deželno-
zbornskih volitvah. To so bile svoj čas burne
volitve; birokracija je siloma dušila slo-
venski življenj in paziti je bilo treba, da se
ne bi razkropila v zadnjem trenutku po
raznih slepilih in varalicah slovenska četa.

Ko se je kanonik Sajovic preselil v
Ljubljano, je bil izvoljen v vodstvo katoliško-
narodne stranke, kjer še zdaj sodeluje z
modro besedo in svetuje z zakladi svoje
politične zrelosti.

Naj zadostujejo te kratke črtice. Iz njih
se zrcali delo, marljivo delo, delo polsto-
letja. In če bode v nedeljo naš slavljenec
poln hvalečnosti do Boga povzdignil svoj
glas v cerkveni pesmi »Te Deum laudamus«,
naj bode uverjen, da se z njim združujejo
ne le njegovi nekdanji župljani, ne le nje-
govi prijatelji, marveč vsi verni Slovenci
čestitajo vrlému delavcu v vinogradu Go-
spodovem, neustrašenemu domorodcu, du-
hovniku brezmadežnega značaja. Bog ga
ohrani še mnogo let, da v krogu ljubih
svojih tovarišev zapoje tudi še demantnico!

nemščina ali madjarščina. Popotnik: »Nemščina pri nas ni še državni jezik in tudi ne bo; § 19 pa pravi, da imajo vsi jeziki v Avstriji enake pravice. Uradnik: Avstrija je vendar nemška država. Popotnik: Ker je v Avstriji le 8 mil. Nemcev in 16 mil. Slovanov. Uradnik: »Toda Koroška je nemška. Popotnik: »Seveda, ker Slovenci tvorijo tretjino prebivalstva. Uradnik: »Pa vendar se slovenščina na Koroškem pri uradih ne rablja. Popotnik: »Da, ker se nam godi krivica, sicer pa se je že tudi rabila in se bo še, to si bomo že izvojevali. — Ta pogovor se je vršil popolnoma mirno in dostojno. Iz vsega se vidi, kako popolnoma napačne sodbje imajo tujci o narodnostnih razmerah. Pa tudi ni čudno, ker so le bele vrane tisti, ki se povsod potegujejo za pravice svojega slovenskega jezika. Če bi vsakdo storil svojo dolžnost, kako hitro bi nemški uradniki sami spoznali, da se morajo ali udiči našega jezika, ali pa iskati službe v nemških krajih. Mi, Slovenci, smo iz lipovega lesa, zato z nami povsod pometajo.

k V Rožku na mitnici pri mostu nočejo govoriti slovenski. Nemškutarska sraka nam odgovarja: »Feršte niks bindiš. Prislilimo jih do tega!

Štajerske novice.

Novice iz Slovenskih gor.

Antonjevcani so se vzbudili! Da je to res, o tem je najlepše pričal občni zbor katoliškega bralnega društva pri Sv. Antonu v Slov. goricah v nedeljo dne 3. januarja. Velika šolska soba je bila do zadnjega kotička napolnjena. Odlikovala se je posebno obojna antonjevska mladina z ogromno udeležbo. Sloveči čebelar Janez Juvandič je kot predsednik društva pristrčno pozdravil mnogobrojne udeležence, kaplan Gomilšek od Sv. Benedikta pa je z vneto besedo navduševal zbrane za sveto delo, ki bi naj bilo posvečeno Bogu, domovini in gospodarskemu napredku. Končno vspodbuja antonjevske mladeniče in dekleta združene v mladeniški in dekliški zvezi h krepkemu napredovanju. Po tajnikovem in blagajnikovem poročilu je bil soglasno izvoljen novi odbor. Vmes pa je krasno prepeval antonjevski mešani zbor. S tem zborom je storjen začetek novi dobi živahnega naroda nega delovanja pri Sv. Antonu.

Benediška mladina krasno napreduje. Mladenška zveza bralnega društva šteje že 62 udov, dekliška pa 92 udov. Od ustanovitve sem koncem meseca septembra ste imeli obe zvezi vsaka po 6 podužnih shodov s petjem, deklamacijami in govori.

Predstava „Egiptovskega Jožefa“ pri Sv. Benediktu v Sl. gor. se je izborna izvršila v nedeljo dne 10. jan. Benediško bralno društvo je lahko ponosno na njo. Pred predstavo so mladeniči in dekleta kaj lepo deklamovali več pomenljivih pesmic, moški in mešani pevski zbor, katere večja trudoljubivi učitelj Brežant, pa nam je zapel štiri zares prekrasne pesmice. Igra »Egiptovski Jožef« se je tokrat vdrugič predstavljala v splošno zadovoljnost. Vsakemu prizoru je sledilo burno odobravanje. Bilo pa je tudi veselje gledati vrle benediške mladeniče, kako so se spretno kretali na gledališčnem odru. Slava jim! Lepo veselico, katero so počastili gostje od Sv. Trojice, od Negove, od Sv. Jurija v Slov. gor., je zaključila deklamacija z živo podobo »Večna luč«.

Mladeniški sestanek se je vršil po benediški veselici v Horvatovi gostilni. Tu so po vrsti nastopili naši mladeniči z navdušenimi govori. Kaplan Gomilšek je iskreno pozdravil domače in sosedne mladeniče. V imenu benediške mladeniške zveze sta kaj lepo govorila mladenič Ciril Vrbanjak in Fr. Rožkar, v imenu antonjevske mladeniške zveze mladenič Balaškovič, v imenu mladeničev od Sv. Vrbanja pri Ptujtu mladenič Novak, oglašil se je tudi predsednik antonjevskega bralnega društva, Juvandič. Pri pogledu na te navdušene mlade ljudi sem nehoti vskliknil: O kako lepo je, kako pomenljivo, kako nadejno so naše mladeniško gibanje! Vsi navzoči so občudovali te naše mlade govornike in burno odobrvali njih dovršene govore. Ob razstanku so si mladeniči obljubili, da bodo v bodoče še krepkeje delovali za probujo tovarišev, za probujo našega ljudstva. Ziveli vrli naši sokoli, naši čvrsti mladi junaki!

š Graški sodrugl pred sodiščem. Iz Gradca se poroča: Reseljčeva, dr. Schacherlova in sedrugov sfera bo postala morebiti zelo zanimiva. Njih nasprotnik Martschetz piše v »Volksanwalte«: »Naša želja je izpolnjena. Sedaj je naša naloga, da trditve dokazemo, kar bomo tudi storili. Naglašamo, da bo ta sodna obravnava vzbudila splošno pozornost po vsej Avstriji in sploh daleč naokoli. Naj še pripomnimo, da ostanemo pri svojih trditvah in bomo pred sodiščem odkrili še več stvari, katere smo sedaj zamolčali«.

š Mladinska organizacija. Mladeniške zveze se snujejo pri Sv. Ani na Krembergu, pri Sv. Juriju v Slov. gor., pri Šent Janžu na Dravskem polju.

š Naskok na meje. V Kaplji pri Arvežu je zadnja enorazredna šola s slovenskim učnim jezikom ob nemško-slovenski meji na Štajarskem. Sedaj je ondi razpisana učiteljska služba. Nemški »Schulverein« poživlja nemško učiteljstvo, naj prosijo za to mesto, in obljubuje podporo. Šola je v drugem plačilnem razredu. Slovenci, storite korake, da bo zmagala pravica, ne pa nemška pohlepnost.

š V spomin burskemu bojevniku. Stajarcu Karolu Rumpfu so v Voitsbergu odkrili spominsko ploščo. Rumpf je kot prostovoljec padel v burski vojski.

Novice iz kočevskega okraja.

š Nemška šola v ognju. Na Gorenji Travi je ogenj napravil v nemški šulferajnski šoli za 700 kron škodo.

š V Goriči vasi pri Ribnici ima neki jud tovarno za impregniranje lesa. Pravijo, da se v nji dela tudi o praznikih. Bo treba tudi juda poučiti, kaj so krščanski prazniki!

š Za »Gottscheer Bote« so kratili novi list, ki je začel izhajati v Kočevju. Ima tudi ilustrirano prilogo »Wandermappe«. Izdajatelj prvega je Jožef Eppich, župnik pri Stari Cerkvi. Če bo slovenstvu pravičen, ga bomo pustili v miru. Za Nemce stane 4 K, Slovincem ga pa treba ni!

š Več volkov se klati okrog Gotenice. Nekaj so jih že pobili, ene šuri pa še sledijo.

š Lepo pesem o Iva Rusa šestletnem sinčku prinesel je neki nemški list. Ko oskrbimo še dober slovenski prevod, hočemo jo priobčiti v originalu s prevodom vred.

š »Narod« laže, da je Brežar ustanovil konsum v Ribnici.

š »Narod« laže, da je isto storil v Sodražici.

š »Narod« laže, da je sodeloval pri ustanovitvi konsuma v Dolenji vasi.

š »Narod« laže, da stoji sodražski konsum pred bankrotom, kajti res je, da stoji tam pred fajdigovim dvoriščem.

š »Narod« laže, da Brežar ni šel rad na Gorenjsko. »Narod« naj poizve, kdaj je došel Brežar v ribniško dolino in kdaj so bili dotični konsumi ustanovljeni, potem naj šele piše.

š Lepo slovo vzeli so Sodražani od gospoda kaplana Prijatelja. V torek zvečer zapelo mu je pevsko društvo »Glas« štiri ljubke pesmi. On pa je, stopivši na prag župnišča, spregovoril par gorkih besedi v slovo od obilno zbranih mu dragih Sodražanov.

Notranjske novice.

š Iz notranjske metropole. Gotovo ste že mislili, da sem za vedno odločil pero. Menda je dve leti, ko sem vam poslal nekaj črtic iz Postojne. To vam je bil hrup med zavednimi, kakor mi je sporočil prijatelj. In ker so dolžili nedolžne osebe, zato sem molčal. Toda te dni mi je zopet sporočil moj prijatelj izpod Saviča nekaj novic, katere utegnejo zanimati tudi širši svet in ne samo mene v kranjski Sibiriji. Tako sem zvedel, da so izvolili novega župana. Zbralo se je menda več mož okoli trškega ribnika, ker na trgu ni lipe, da določijo, kdo bo oče župan. Nekdo je, kakor trdijo jeziki, jako zdihoval ob svitu blede lune, da bi bil »oče župan«, pa moderni svet je ves vrtoglav. Mož ni dosegel, česar je želel, ker izvoljen je bil županom trgovec g. Pikel. Zato je v mozi vse zavrelo, da se hoče baje odpovedati vsem javnim službam. Res, to gane človeka, ako svet ne spozna njegovih zaslug! — Bobov pa je v P. malo, le v narodnem »National - hotel«-u imajo menda zajčka, na katerega hodijo postojnski Nimrodi. — Še nekaj mi je sporočil moj prijatelj. Sicer se je to zgodilo že poleti, a ker se utegne še ponoviti, zato vam sporočim ta »špas«. Bilo je namreč takrat, ko so v Zagrebu in drugod zapirali Hrvate. Mnogo jih je zbežalo na Kranjsko in prišli so si ogledat tudi slovečo jamo v notranjski prestolnici. Mnogo so čuli o narodno-naprednih in zavednih Postojncih, a kako se začudijo, ko na svojem hotelu zapazijo nemški napis, a še bolj se prestrašijo, ko vidijo, da so pod »ogrsko krono«. No, gostilničar pa je bil premeten, zato je z venc in zelenjem pokril nesrečni napis, ki pa se je takoj zabljestel v vsem svojem sijaju, ko so Hrvatje odšli. Če ne verjamete, pa pojdite vprašat, če se upate. — Pa tudi šaljivi so naši možje. Tako so se nedavno pri peči razgovarjali, zakaj se je poslanec Arko zapisal med Nemce in še kar prvi. Tu pa se oglašila modra glavica: »Bomo vsaj spomladati vedeli, kje so grablje na prodaj«. — Kadar mi kaj prijatelj sporoči, se pa zopet oglašim.

š Nesramen lažnik je tudi dopisnik »Slov. Naroda«, ki je pred kratkim oblatil

g. dekana in g. Brajca v Trnovem. Sicer sta omenjena gospoda vzvišena nad vsemi »Narodovimi« napadi; vendar omenjamo to radi tega, ker se že trnovski in bistriški liberalci zgražajo nad nevednimi lažmi, s katerimi piše nemškutarski »Narod« svoje častivredne bralce. Zato tudi ni čuda, da se čuje med ljudstvom tolikrat ostra obsodba: »Laže kot Narod«!

š Trnovski liberalci so očitno izjavili, da se kmetom glede poslancev krivica godi in da je potrebna volivna reforma. S tem so prišli navskriž z dr. Tavčarjem, ki se je v Ribnici norčeval, da imajo kmetje v deželnem zboru to plo g n j e z d e. Da bi pa Tavčar ne bil preveč hud nanje, so takoj pristavili, da volivna reforma še ni tako potrebna, da bi bila opravičena obstrukcija. Trnovski Sever že ve, zakaj je tako govoril. Mi pa tudi. Saj vemo, da bodo v Trnovem kmalu občinske volitve.

š Isključiti so hoteli nekateri člani »Čitalnice« v Iirski Bistrici »N. F. Presse« — pardon! — »Slovenca«. Ti ubogi »Slovenec«, kaj pa si zagrešil nad »Čitalnico«? Pametni člani pa so se zoperstavili tej nakani in tako bo Mesar že še moral gledati »Slovenca« v »Čitalnici«, če mu je ljubo, ali ne!

š Mož silno širokega obzorja je trnovski g. Urbančič. V tem mu je kos samo še dr. Tavčar. Kaj bodo dekani, sodniki in doktorji proti temu veleumu! Strmite, ljudje božji, mož ima kar osem častnih naslovov: Načelnik požarne brambe v Trnovem, odbornik zveze požarnih bramb, odbornik liberalne mlekarne, občinski odbornik in celo svetovalec, načelnik cestnega odbora, bivši sedemletni župan in bivši načelnik, pa sedanjí ud krajnega šolskega sveta. Vse te važne posle obvlada z lahkoto njegov ogromni duh. . . Zato pa ta mož uživa splošno spoštovanje, in kmetje že dva kilometra naprej snemajo klobuke pred tem čudesarom na Krasu. O srečna vas Trnovol!

š Dopis v »Slovenca« »izpod Nanosa« je silno zbedel hrenoviške liberalce. Dober mesec so kašljali in se vsekavali. — Slednjič so skovali dopis v »Narod«, kjer vse to potrjujejo, kar smo pisali mi. Ker pa ne znajo nič novega povedati, mlatijo staro slamo, da se nam kar smilijo ti reveži. Ampak »korajžni« so pa ti ljudje. Koncem dopisa mlo prosijo prečastiti ordinarijat, naj za božjo voljo prestavi kaplana Hartmana, ki je »glavni razdiratelj miru in sejalec prepira in sovraštva«. Tudi nam bi bilo ljubo, da prečastiti ordinarijat kaj ukrene.

š »Narodovemu« dopisniku, ki hvali hrenoviške liberalce in g. župnika, svetujemo, naj pusti gosp. župnika pri miru, ker »Narodova« pohvala je slabo izpričevalo za vsakega. Vse časti vredni dopisnik naj rajši skrbi za svojega otroka in njegovo mater; to je njegova prva dolžnost. Če to ne bo pomagalo, bomo »Isteniču« še drugače strune navili!

š »Dvorni svetnik« Jožca, ta kapitalni liberalce, je še sedaj cerkveni ključar podružne cerkve v Hruševju. Kaj ni nobenega »klerikalca« v Hruševju, ki bi bil sposoben za to cerkveno službo?

š Za časa volitev se toči žganje v Landolu pri Koruzi zastoj. Žganje plača neki gospod iz Postojne, čegar ime iz usmiljenja zamolčimo.

š Kaplanjska podružna cerkev v Orešku bo postala samostojna fara. Tako so obljubljali hrenoviški liberalci lahkovernim Oreščanom pri občinskih volitvah, in Oreščani so liberalno volili. G. tajnik Žgur, Vam je li ta zadeva kaj znana? In kedar bomo prišli do samostojne fare?

š Neki notranjski nadučitelj je trikrat zapored streljal iz revolverja na »psa«, pa ga ni zadel. Gospodje učitelji, pustite »boj na divje Amonite« in posvetite svoje moči šoli, da ne bo toliko analfabetov med nami, kakor sami trdite!

Novice iz Selške doline.

š Hudo piko na novice iz Selške doline ima učitelj Anton Grmek, ki je na kratko notico v »Slovenca«, da hodi on orgljat k sv. Lenartu, od koder bi rada prišla na Bukovico gospica Antonija Rakovec. Od govora v Narodu celih 83 vrst, v kojih ne zanika ničesar, kar je trdil »Slovenec«. Samo trdi, da to niso novice, tedaj že stare reči! Preti, da bode posegel za kulise, in popisal še bolj interesantne stvari, kakor je njegovo orgljanje. Gotovo bode pričel o sebi najpreje in opisal de pičice zadeve o »mladih vdovicah«. — Že danes opozarjamo g. Grmeka na § 28. točka 7. občinskega reda, ki se glasi: »Občinsko opravilno področje je skrbeti, da se ne bode delalo v občini pohujšanje!« Morebiti Vam je že znano, g. Grmek, kaj je naredil naš g. župan pred par meseci? Ne le »stare babice«, kakor priznate v »Narodu«, govore o Vaših zakulisnih zadevah, ampak tudi šolarji že vedo o Vašem vedenju. Hočete li dokazov? Pravite »klerikalci bi me radi napravili nemogočega!« Ljuba duša, ne

mogočega ste se napravili že sami pred leti ob času gotovih klobas in kolin. Ugleda na Bukovico niste prinesli, še veliko manj ste si ga pridobili! Zakaj tako, veste sami, a tudi mi!

š Benetke je videl jud, ki je dobil vožnjo za novo železnico s Trate v Podbrdo. Njegov zastopnik je prišel pred dnevi prositi v našo dolino, da bi naši kmetje prevzeli sedaj v najhujši zimi po slabi cesti vožnjo v Podbrdo, češ, da jud ne more izhajati s prevzeto ceno, in bi rad dokazal podjetništvu, da ima izgubo. Tedaj naši kmetje naj pomagajo judu do večjega dobička! Saj je naš konsorcij ponudil za vožnjo s Trate v Podbrdo zelo ugodno ceno po 2 K od 100 kg, ali podjetništvo je raje oddalo judu po 2 K 30 h. Poleg tega škandala so nafarbali ministra, da so oddali vožnjo našemu konsorciju, kakor je izjavil železnični minister v državnem zboru. Popolno umljivo je tedaj, zakaj so naši kmetje pokazali judu »male Benetke«!

Novice iz Bohinja.

š Električna. Ko je pretečeni teden nekoliko mraz pritisnil, se je takoj pokazalo, da ni moč Bistrice prevelika, kajti pri grajenju železnice so morali takoj prirediti štediti z elektriko, in eno noč je bil ves prostor pred tunelom, ki ga sicer razsvetljujejo močne obločnice, brez razsvetljave.

š Nova bolnišnica Ker pride spomladati veliko delavcev h grajenju železnice, bodo že sedaj neko hišo na Boh Bistrici pripravili za bolnišnico, ki se potem kmalu spomladati izroči svojemu namenu. To bode torej že tretja bolnišnica na Bistrici.

š Strah pred kozami. Dasiravno je bilo le nekaj slučajev bolezni za kozami znanih in še ti na Hrušici, vendar tudi na Bistrici se ni ponehal strah pred to boleznijo. V ponedeljek je poselna komisija prišla pregledat, če je vse potrebno pripravljeno, ko bi se pokazal sled bolezni.

š Izmišljeni umor. V soboto se je nakrat raznesla govorica na Bistrici, da so dobili sredi Bače ubitega in na strahovite načine razmesarjenega človeka. Nos je imel odrezan, oči izkoptane in kožo z glave potegnjeno. — Ko so šli iskat tega poneščena, se je pokazalo, da znajo delavci marsiktero iz trte izviti, čeprav še ni 1. april.

š Predober mož. Smučavec Marijo, ki je poneverila svojemu možu večjo svoto denarja in je bila pozneje aretirana v Trstu, so zopet izpustili, ker ji je mož vse odpustil. Vendar pa žena ne mara iti nazaj k možu; tako mož nima ne denarja ne žene.

š Delitev daril. V sredo je razdelil g. okr. glavar večjo svoto darovanega denarja v pokritje najmanjših potreb.

š Z llovci. Na llovci dela pozimi mnogo Bohinjcev, ki zaslužijo marsikak krajcar s prevažanjem lesenih hlodov iz gozda do drče, po kateri potem hlodi nagloma drče v dolino. Delavci, oddaljeni od doma po 4 in tudi več ur, preživijo velik del zime v gozdih. Te dni se je drča pretrgala, in domačini so tako prisiljeni po težavnih potih peš preskrbovati delavce in živino z živim.

š Tatovi V torek ponoči sta skušala dva neznanca človeka priti v poštno prostoro. Eden je stal za čuvaja ob cesti, drugi je že poskušal odpreti poštna vrata. Ker se je pri odpiranju kljuka iz vrat snela, je ropot opozoril poštarja, ki je nato zavpil skozi okno svojega stanovanja, nakar sta jo oba popihala. Res, predrzna tička sta morala biti, če pomislimo, da je v hiši, kjer ima poštar svoje stanovanje, tudi žandarmerija.

Idrijske novice.

š Rudarski shod. Pretečeno nedeljo se je pri nas vršil javen shod rudarjev. Nepričakovano draginja zadnjih let je prisilila delavce, da se obrnejo do poljedelskega ministarstva s prošnjo in zahtevo, naj se jim povišajo, oziroma nekoliko prenarade rudarske plače. V najnižjem V razredu dobé namreč dnine le 60 in 80 vinarjev. Jasno je, da ob taki mezdi ne morejo živeti. Posamezni oddelki obširne resolucije so bili kratko, jedrnat in stvarno podprti, tako da ni bilo treba posameznim govornikom kaj pridejati. Oglašil se je le deželni poslanec Arko z nasvetom, naj se posebno povdarja, da so ravno z a d n j i d v e l e t i živili in stanovanja nepričakovano visoko v ceni poskočila. Pred tremi leti smo ravno tu zborovali in prosili za sedanjí status, a takrat nismo mogli slutiti, da se bode vse tako nagloma podražilo. Na Dunaju nam lahko očitajo, komaj 2 leti živzivate plačo po novem normalu in že ste nezadovoljni z njim, ko smo vam vendar ugodili, da ima kopač stalne plače na dan 1 K 60 vin. Takrat bi bilo to zadostovalo, a sedanje razmere nas silijo k temu koraku. Navede zgled, kako se višja gospoda rada umika in zavleče povišanje.

Za vdove paznikov se je že ugodno izreklo leta 1901, da se po najvišji milosti lahko zanje kaj stori. Ko pa se je zanje prosilo, vrnilo se prošnjo, ker ni vsaka posebej

dokazala uboštva in nezmožnosti, z rokami si kaj prisluži. Preskrbelo se je to. Zdravnik je potrdil, občinski in župni urad sta napravila potrebna prirečevala, a zopet jim ni bilo všeč. Vsaka posebej naj vložijo prošnjo. Da bi se vendar trdi led prebil, odbral je poslanec najrevnejšo in najstarejšo pazniško vdovo in zanjo vse zahtevano predložil. Šele pretečeni teden je bila prošnja uslišana, povabila se ji je provizija za letnih 60 kron, a preteklo je devet mesecev, priden se je vse ugodno rešilo. Raditega priporočila on svoj dodatek k utemeljevanju resolucije, kar se je tudi sprejelo.

Za profesorjane — kovače, ključavničarje itd. — je sestavil g. Rinaldo posebno resolucijo s prošnjo, naj se prikloni rudarskim zahtevam. A ker ti žele, naj se jim v provizijo vstavejo tudi ure od več dela, se jim na predlog gosp. Kristana to odbije. V Idriji, pravijo, ni potrebe delati čez uro, ker veliko ljudi čaka na delo, in kdor čez postavni čas še dela, jemlje zaslužek onemu, ki še ni v delo sprejet.

V ideji se to pač lepo sliši, težko pa bode katerikoli do tega prišlo, da bi normalni delavni čas zadostoval. Kolikrat se primeri, da je potreba kake nujne poprave! Profesorjani morajo takrat vse sile napeti, da ne trpi radi nezgode delo drugod. Pridejo tudi različne okoliščine, da je treba kako delo naglo izvršiti; takrat se mora biti v službi deset, dvanajst ali še več ur. Pri tako obširnem podjetju, kakor je naš rudnik, se ne da vse natanko izračunati.

Na shodu je bilo okoli 800 delavcev, od politične oblasti je dospel sam okrajni glavar.

Umrla je v sredo blaga soproga našega rudarskega nadzornika, gospa Karolina Stvraček. Bila je stara šele 41 let. Potrtemu soprogu izrekamo naše iskreno sožalje na prebriski izgubi.

Župan edstopi? Po mestu se razširja govorica, da bode v kratkem sedanji župan odložil svojo čast. Kaj ga k temu koraku sili, ni težko umeti, kdor bolj natanko pozna naše razmere. Sedem let je že na čelu občinskega gospodarstva in doživel je že marsikatero bridko uro. Pa več o tem, ako se govorica uresniči.

Loške novice.

I Taki-le so bralci „Naroda“. Nekateri šentlensarke kmetje je Gmekova lešerba zelo „razsvetlila“. Ker je pa zdaj ugasnila, si hočejo pomagati s „Sl. Narodom“, in ga hodijo kupovat v Loko. Pridejo in plačajo, dobijo list, ga pogledajo, vtaknejo v žep, po poti domov pa — o groza — spoznajo, da je „Slovenec“. Da, brihtnost pa taka! Ni čuda, da „Narod“ lahko tako „česna“, ko so bralci tako brihtni, da še ne vedo, kaj kupijo!

I Prijatelj alkohola v Loku kmalo ne bodo več varni. Iz Ljubljane prihajajo komisije, katerih visoki gospodje bi jim radi izvil „stamprilke“, kozarce, flaše in flakšone“ izmed prstov. Ča bo le šlo!

I „Slovenec“ Slovenca vabi. Napredek pri „Slovenca“ nas navdaja s posebnim veseljem. Radi segamo po njem in v kratkem času se je število bralcev in naročnikov zelo pomnožilo po mestu in okolici. Sedaj prihaja v našo župnijo sedem in petdeset „Slovencev“ vsak dan, koliko pa še poleg tega vsako nedeljo sobotnih števil. Povrh pa še vsako nedeljo preda prodajalec „Slovenca“ okrog trideset izvodov. Vasi, v katere prihaja pismonosca, imajo vsaka svojega, nekateri po dva. Trata, Lipica, Suha, Puštal, Zminec, Brode. Log imajo pri zasebnikih in po gostilnah naročenega „Slovenca“. Ljudje se združujejo po dva, trije, štirje ali pet, da si ga naroče. Slušmo pa, da so na naši pošti nevoljni, ker vidijo vsak dan toliko „Slovencev“ prihajati. Poredneži celo trdijo, da je gospodu poštarjevemu stu počel ves njihov humor, odkar je toliko „Slovencev“ na pošti. Pravijo, da vsled tega izginjajo smehljajoče se poteze njihovega obraza in se zamenjajo z ostrejšimi oblikami. O ta preklehni klerikalizem!

Mengiške novice.

m Liberalni župan Tič je zopet poslal neko izjavo v „Naroda“. Sicer to pot ni podpisal izjave sam, ampak je za to dobil podpise štirih odbornikov. Stvar sama je pa gotovo Tičev lim. Izjava je brez pomembe, ali vendar naj strmečemu svetu odkrijemo imena teh slavnih občinskih mož, ki prekladajo svoja imena po „Slovenca“ in „Naroda“, kakor mačka mlade; imena so: Franc Gabrič, Jože Velkavrh, Franc Pirnat in Leop. Slabič. Sicer dvomimo, če so se za to izjavo ta imena dobila na pošten način, ali recimo, če so tudi ti podpisi pristni, tedaj to na stvari disto nič ne spremeni. Mi smo v dno duše prepričani, da ti možje ne razumejo, za kaj se gre. Če bi jim Tič danes ali jutri dal polo, naj podpišejo izjavo, da naj na Kranjskem volijo kmetje le nemške graščake, pa bi morda tudi podpisali. Kako pravimo takim ljudem, ki dajo svoj podpis za vsako stvar? Obžalujemo te može, da so se vsedli na Tičeve limanice, da mu sledé

ter kimajo in nimajo svoje lastne sodbe. Naj bi se dali podučiti o stvari, potem bi njihova imena gotovo ne prišla v najboljši umazan list, kar jih je na slovanskem jugu, namreč v „Naroda“. Kako mora slov. kmet soglašati z listom, ki je očitno protiverski in protiljudski, tega ne razumemo. Vzrok takim žalostnim prikaznim je le v tem, ker so ljudje nevedni, ker ne čitajo in se dajo zvoditi od vsakega liberalca, ki jim sladko na srce govori. Možje odborniki iz Jarš, ki ste dali Tiču svoja imena na razpolago, če imate kaj moškega značaja na sebi, otrebite se Tičevega jarma!

m Katoliško slovensko izobraževalno društvo je imelo na sv. Treh kraljev dan svoj letni občni zbor. V pretečenem letu je društvo lepo napredovalo. Nakupilo se je mnogo lepih knjig, stare so se dale vezati. Knjig se je tekom leta izposodilo 412. Moški člani so si izposodili 176, dekleta pa 236 knjig. Z novim letom si je društvo naročilo še več iztisov „Slovenca“ ter vpeljal redna mesečna predavanja. Društveni podpredsednik gospod Ivan Baloh je predaval o važnosti slovenskih izobraževalnih društev. Naj bi tudi v novem letu društvo priredilo mnogo zabavnih in podučnih predstav, h kateremu naj pristopijo še v večjem številu vrli možje in mladeniči, katerih šteje veliko mengiška fara!

m Zadnji dopisi so župana Tiča zelo razburili, da je nedavno pri občinski seji odlomil pol stola. Ohladiti se je hotel v potoku, toda voda je bila premrzla in prišel je zopet na suho. Ker bi ga bilo siino škoda, mu priporočamo, naj se pomiri, umazani „Narod“ naj izgine iz njegove hiše, pa bomo zopet prijatelji. Mišica bo brez skrbi tekla skozi Jarše, on bo pa veselo žvižgal in prepeval, kakor poprej, ko še ni bilo teh preklicanih „cajteng“.

m Sola v Mengšu je premajhna, tako so dognali višji faktorji. Otroci se res veliko, zato mislijo šolo razdeliti na deški in dekliški oddelek. A kje dobiti potrebnih prostorov? Zakaj se ni pred leti na to mislilo, ko se je zidalo to krasno šolsko poslopje? Taka palača, pa samo štiri šolske sobe? Čemu nalagati kmetu sedaj zopet nova bremena, ko bi se že pri zidanju lahko upoštevalo, da bo kmalu treba poslopje razširiti. Mi nismo nasprotniki šole, proti temu pa smo, da se kmetu vedno davki nakladajo, kadar se kak šolski nadzornik izmislí pomnožitev razredov.

m Vedno več pretepev je v Jaršah. Nedavno so fantini gostinčarki Poloni spustili iz enega soda vino, da je vse izteklo. Sicer ima stvar že žandarmerija v rokah, ali mi želimo, naj se poizve, kaj govori ljudstvo, kdo je glavni krivec.

m Tičev klobuk plava doli proti Donavi. Ko se je iz politične jeze vrgel v Mlinščo, mu je odneslo klobuk, ki sedaj srečno plava proti Črnemu morju. B. g. daj, da bi ga našel kak pošten najditelj, ker se resno bojimo, da pride v roke kakemu turškemu paši, ki bi ga shranil kot dragocen spomin na našega župana.

Za enkrat smo s Tičem gotovi. Kadar bo pa zopet po „Narodu“ zafrfotal, mu bomo pa zopet peroti postrigli.

Jeseniske novice.

j Strah in groza čuje se po Jesenicah, da je sobotni „Narod“ ubil strašnega klerikalca, Petra Rozmana, in sicer ga je oplazil z velikim loparjem laži, potem pa še zabodel z uma topim mečem nagrajnih primkov. V Podpadevi gostilni na Savi se pripravljajo na pogreb: liberalci, njih bratci socialni demokrati ter martinčki. Ali bodo šli v frakih in cilindrih za pogrebom, o tem baje še niso edini. Nosili bodo tudi krasne vence, katere bodo kupili z denarjem, kojega je nabral od svojih učencev učitelj Salberger. Čuje se, da mu hočejo postaviti še stražo ob jami, sestavljeno iz raznih lakajev, ker ta grozovit klerikalni zmaj je nevaren. Mogoče je namreč, da ga njegovi prijatelji skrivaj ukradejo in kažejo po gostilnah v strah, trepet in grozo liberalčkov in mokračev. Ako se pa oživi, Vam naznanim.

j Kraljev večer. Brali smo o „Hribarjevem večeru“ v Pragi in se — smejali. Vse kaj drugega je bil Kraljev večer prošle nedelje v prostorih katoliškega delavskega društva na Savi. Odkrito povemo, da nam je zoprno, če se po časopisih komu kadi, pa naj je kadilo tudi zaslužil. — Če omenjamo Kraljev večer, ne storimo tega za to, ko da bi hoteli g. Kralju zažigati kadilo, marveč edino le zato, ker je ta večer pokazal, kako tu na Jesenicah, ki so pravi Babilon v jezikovnem in moralnem oziru, duhovnika cenijo. Nobeno vabilo se ni poslalo nikomur. Raznesla se je le ustmeno vest: „G. kapelan Kralj pride zadnjič v društvo na Savi, v nedeljo, 10. jan., potem odide na svojo novo službo“, in nabralo se je v društvenih prostorih mož, mladeničev, mater, deklet, otrok, da je bil prostor premajhen. Vsi govorili raznih govornikov in govornic so pokazali, da jim iz srca prihaja, kar so govorili. Bil je večer, katerega ne bomo pozabili. Pokazal je, da na Jesenicah je mnogo dobrih, blagih src, in zaraditega ne obupamo nad prihod-

nostjo Jesenic. Še ravno se zbirajo nad njimi temni oblaki. G. Kralju želimo v Šmartnem pri Litiji zadovoljnosti in blagoslova božjega, tu ga ne bomo pozabili.

j Uradno poročilo o kozah na Jesenicah, kakor ga je prinesel „Slovenec“ v ponedeljek, ni resnično. Jeseniški novičar je poročal, da so za kozami umrli trije Madejdonci, uradno poročilo pa pravi, da samo eden. Pa novičar se ne dá ugnati kar tako v kozji rog. Prepričal se je o tem, kar je poročal, in sedaj je celo iztaknil imena za kozami umrlih: Tomo Bogatinov, umrl 23. dec. 1903; Stevilko Mšev, umrl 1. jan. 1904; Stamenko Stamenov, umrl 3. januarja 1904. Zadnji je bil dopolne še živ, popoldne pa že v grobu.

j Kozje hočejo na vsak način udušiti in še zdrave pred njimi obvarovati. Sedaj hodijo po Jesenicah od hiše do hiše: policaj, občinski tajnik in dva zdravnika — in cepijo kozje. Ker niso nič naznanili, da pridejo in kdaj da pridejo, mnoge presenetijo, in maršakeri se je skril, da ga ne bi — preveč bolelo. Nič se ne bojte, le zavijajte rokav in pustite si cepiti kozje, — če se primete, škodovalo vam ne bo nič, koristiti vam pa le utegne.

j Šolarjem so tudi že cepili kozje. Šola še ni zaprta.

j Tovarniškim delavcem ne dovoli vodstvo cepiti kozje, ker imajo tako delo, da bi se utegnile prisaditi in ne bi mogli potem delati.

j Ubogi delavci! Večkrat se sliši, kako dober zaslužek imajo delavci v tovarni na Savi. Res, zaslužek sam na sebi bi še bil, — a izdatki, izdatki, ali na te pa kar pozabite? Prišla mi je v roke koverta, v kakršnih dobivajo delavci svoj zaslužek. Na zunanji strani je ime delavca in znesek, ki ga dobi za mesec. Pisano je na prvi polovici strani, koliko je zaslužil. Na drugi polovici strani pa je kar 9 postavk, ki so se mu od plače odtegnile. Koliko ostane? Pojdi vprašaj! Koliko? Nič. Vse se draži. Meso se je ob novem letu podražilo že na K 1.20 kg, petrolej dražji, tovarna je delavcem koks podražila za 40 v., — plačila pa nič povisala. Res, delavci v velikem zaslužijo, a izdatki so toliki, da, kdor ima družino, pri vsi dobri volji ne more kaj prihraniti.

j Dobička pri tovarni nimajo delavci, marveč v prvi vrsti akcijonarji, potem uradniki, ki so dobro plačani, potem obrtniki, pri katerih morajo kupovati delavci živež in obleko, delavci, kar zaslužijo, porabijo vse, žive od danes do jutri. Naj pride bolezen, kaj potem?

j Tri nesreče v enem tednu so se zgodile v tovarni. Dvema delavcema je nekaj prstov zmečkalo, enega je pa pretisnilo čez rebra, da so morali vsi v bolnišnico.

Primorske novice.

p Falzifikatorji. Ker je „Slov. Narod“ falzificiral papežev „Motu proprio“ italijanskim krščanskim demokratom, ga je falzificiral še „Soča“. Ta list je sploh zdaj najsurovejši publicistični produkt na Slovenskem. Priobčila je neki prevod, v katerem je polovica izpuščenega, a tiste točke, o katerih papež sam izrecno pravi, da veljajo le za italijanske katolike, kateri se po geslu „Ne elettori, ne eletti“ ne smejo udeleževati volitev na Monte Citorio, — je podtaknila slovenskim katolicanom. To je navedna falzifikacija. Mi pa vprašamo g. Gabrška le to: Vi pravite, da papež prepoveduje katolicanom udeleževati se politike. A vi pravite, da ste izborni katolicani. Zakaj potem trdite, da se morajo samo „nekrščanski klerikalci“ ravnati po papeževih besedah — Vi pa ne? Če je res kar pišete, potem se morate vendar Vi prvi umakniti iz političnega življenja. To bi bila največja in edina usluga, ki jo morete storiti slovenskemu ljudstvu na Goriškem.

p Sramežljiv časnikiški bandit. „Soča“ pravi, da se ji „Slovenec“ guli in da mora obrisati pero, ko zapiše kaj iz „Slovenca“. A prav bi storil možakar, ki je to pisal, da si obriše tudi usta. Zve, zakaj.

p „Soča“ se ponasa, da je njena moč v dopisnikih na deželi. No, po strahoviti sirovosti dopisov soditi, morajo biti res vse barabe na Goriškem in Vipavskem združene okoli te časnikarske šnopsarije. „Soča“ piše, da je njen boj proti „klerikalcem“ „svet boj“. S takimi sredstvi se izkuša obvarovati poloma, ker pošteni Slovenci se je izogibajo in nečelo imeti z njo nič skupnega.

p V žalostno premišljevanje se je vglobil goriški „Gazzettino“. Premišljujoč nedelavnost goriškega mestnega zastopa, pravi: „Gorica ima 24 mestnih odbornikov, Ločnik pa tudi 24. Gorica bi jih morala imeti najmanj 36 ali 48, da bi bilo sorazmerno. A kje jih bomo vzeli 48, če ne dobimo zdaj še 24 sposobnih?“

p Priglasenje konj. V Gorici morajo posestniki konj od 20. do 31. t. m. naznaniti magistratu število svojih konj.

p Ukradli so v Gorici neznani tatovi pri trvdki Saccani 32 smrekovih desk.

p Mesto plačanega asistenta pri deželni hipotečni zavodu v Gorici je razpisano do 25. januarja.

p Med Furlani. Dva Furlana jo mahata o polnočni uri iz Gorice proti pokopališču. Dva druga ju srečata. Seveda se stopo, in sicer: Prišleca napadate Cecchinija. Ta prosi svojega tovariša Peressinija, naj mu pomaga. Ko pa ta vidi, da je Cecchini že na tleh in zdihuje pod udarci, zapusti tovariša in pobegne. Ko pride Cecchini ves zbit za njim, začne zmerjati Peressinija, zakaj ga je zapustil. Zdaj ga pa ta prime in začne pretepati. S kamnom ga obdeluje po glavi, da je ta ves krvav. — Drugi dan je Cecchini spravil pred policijo svoje ljubeznive tovariše.

p Vojak napadel dekle. Osemnajstletna dekla P. Rožič je po deveti uri zvečer s škafof vode na glavi prestopila prag hiše Kanoniške ulice 6, kar jo napade za vrati skrit vojak z bajonetom. Prestrašena dekla zakriči in škafof vode jej pade na tla. Vojak pobegne. Rožič ima rano od bajoneta.

p Drobne goriške novice. V soboto ponoči v ulici Alvarez so ukradli kovaču Mazzuttiju 90 K. — V Kočevju na Kranjskem so aretirali Antona Vutelena iz Dobrinje. Bil je natakar v gostilni Birsu in je nekaj pokradel. Dobil je devet mesecev ječe. — Nevarnega tatu Jožefa Batiča so aretirali v Gorici. — Čarovnik Andrej Zaletel iz Litije, o katerem smo že poročali, je dobil 14 dni zapora.

p Tovarna Feigenbaum v Gradiški se povečuje.

p Opekla se je dekla Veronika Petruc v Gradiški.

p 18 svinj zgorelo. Pri Ant. Rijavcu v Ozeljanu je v noči od četrta na petek nastal v hlevu ogenj. V tem ognju je zgorelo 16 mladih in 2 stari svinje. Ogenj je nastal najbrže s petrolejko.

p Prste porezal si je kočijaž Janex Barolo v Gradiški, ko je rezal slamo s strojem.

p Novo pokopališče delajo v Gradiški. Staro je pri baziliki. Vlada je silila, da se naredi pokopališče zunaj. A kje, ko manjka še trdnih tal za hiše? Slednjič so se odločili, da zgrade novo pokopališče zunaj na lagunah, na tržaški strani pol ure daleč od mesta. Že čez dva meseca delajo, a delo počasi napreduje, ker morajo graditi v blatu in vodi. Tudi cesto morajo zidati čez laguno. Novo pokopališče obsega 10.000 m². Delavci so plačani od m². Proračun znaša 100.000 K, a stroški bodo še mnogo večji.

p Lepni tat na železnici. Tržačan Scola Gualtiero se je vračal v nedeljo iz Gorice domov od izleta. Bil je nekoliko vinjen, kar se — mimogrede povedano — Tržačanom večkrat primeri na tej poti. Med Gorico in Gradiško mu je pa neznan prijatelj izmaknil srebrno uro, zlato verižico in 10 kron.

p Zvišanje plačila v goriški bolnišnici. Namestništvo naznanja, da je v ženski bolnici goriški plačilo za dan zvišano: v 3. razredu od 132 K na 145 K; v drugem razredu od 272 K na 293 K. Za bolnice iz goriških občin v 3. razredu se zahteva zvišanje plačila za 11 vin. na dan, ki se vzemo iz deželnega ubožnega zaklada. Za te bo torej plačevati 134 K na dan.

p Kolesarja trčila skup. V slemenjskih ulicah je trčil prof. Zmuderšič ob drugem kolesarju. Oba sta padla na tla. Prof. Zmuderšič se je nekoliko ranil na roki in se moral v vozu odpeljati domov.

p Zoper pasjo steklino je izdal goriški magistrat ostre naredbe, ker je pes peka Tomasinja pčginal za pasjo steklino. Vsi psi morajo imeti nagobdnice, vsak sumljiv pes se mora naznaniti, prepovedano je jemati pse seboj v omnibus.

p Dvoboj. V Pulju se je vršil mej stotnikom Janecka in nekim Leopoldom Lutzom dvoboj na pištole. Vzrok: preprič o politiki. Stotnik je smrtnonevarno ranjen na vratu.

p Božično obdarovanje otrok. Pri uršulinkah in v osemh otroških vrtec v Gorici so ob praznikih ubogim šolskim otrokom podarili razni dobrotniki: 420 parov ševljev, 72 deških in 285 dekliških oblek, 125 kosov platnenih oblatic in nekaj klobukov.

p Zavarovalnica zoper delavske nesreče. Oddelek za mesto Trst te c. kr. zavarovalnice je imel l. 1902 329.312 K izgube. Člani so vplačali 900.343 K.

p Delavci puljskega arzenala so imeli shod, na katerem so zahtevali zboljšanje svojega položaja. Sprejeli so tozadevno spomenico, katero predlože oblasti.

p Meso prodajajo sedaj mesarji v Pulju prvo kvaliteto klg. po 1 K 52 vin., drugo kvaliteto pa po 1 K 20 v.

p Razžaljenje veličanstva. Furlan Anton Trevisi iz Vidma je bil v Korminu aretiran. Iz zpora je pisal na policijo pismo, v katerem se je jako nedostojno izrazil o avstrijskem cesarju. Zato je dobil 18 mesecev težke ječe.

p Gostilniški pretep hujše vrste je bil v gostilni Alojzija Kodermaca na trgu

av. Antona v G rici. Nekega Grmeksa so vrgli na cesto. Hotel se je maščevati, pridrl v gostilno, razbil sedem šip in hotel gostilničarja umoriti. V zaporu še je izjavil, da če bo le prost, gotovo umori Kodermaca in Perića. Dobil je trinajst mesecev težke ječe.

p Dvainsosedeset sajcev so ustrelili na lovu barona Locastellija pri Gradiški.

p Ogenj v gimnaziji. Pri gimnazijemskem slugi v Gorici je nastal ogenj. Prišli so še o pravem času ognjegašci, ki so za branili, da se ni plamen razširil.

Iz slovanskega sveta.

al Slovani v nemški državi. Po uradnem statističnem izkazu je na Nemškem priglasi nemški materni jezik 51.883.131 oseb, nemški materni jezik pa 4.231.129 oseb med katerimi jih pride na velika mesta 185.855. In sicer se Slovani razdeljujejo tako: Poljakov 3.086.489, Mazurov 142.049, Kašuhov 100.213, Srbov 93.032, Moravcev 64.382, Čehov 43.086, Rusov 9647, Litavcev 106.305. Dva materni jezika je priglasi 252.918 oseb. Seveda so ti „dvojezičniki“ Slovani.

al Poljaki in shod slavistov. Lvovski akademiki so izdali memorandum, v katerem pravijo, da se ne udeležijo shoda slavistov v St. Peterburgu. Vzrok je ta, da bi se morali podvreči ruski cenzori. »Glas Naroda« piše: Noben poljski učenjak ne bi dopustil, da bi ruski cenzur mu črtal ali popravljal kaj na njegovem spisu, izpreminjal mu trditve in dejstva. Članki poljski morajo biti taki, kakor so napisani, ali pa ne pridejo v enciklopedijo.

al Mejnarodna izložba v Plznu 1. 1904. Prva mejnarodna izložba, katere častni predsednik je župan kraljevskega mesta Plzna g. dr. Václav Peták in častni udje mestni svetovalci, bode v Plznu od 1. julija do 1. avgusta 1904. Razstavišče meri več kakor 20.000 štirjaskih metrov. V izložbi bodo zastopane sledeče stroke: higijena, kuharstvo, redilna sredstva, pivovarska in žgajarska obrtnija, gostilničarstvo in sport. Na razstavišču bodeta dve veliki poslopji, razun tega bodo si veliki obrtniki sami postavili svoje paviljone. Za izložbo se zanima že zdaj ne le domače prebivalstvo, ampak tudi tujci. Kdor se za izložbo zanima, naj se obrne na predsednika I. mejnarodne izložbe v Plznu g. V. L a n d a, ki na vsako vprašanje drage volje odgovori.

Novice iz Amerike.

§ Amerika sprejema francoske kongregacije. Združene države sprejemajo iz Francije izgnane redove. Vlada sama jih podpira. Tako je odposlala vlada na glavni zavod sester de la Charite v Parizu vsoto 100.000 frankov, da se poravnajo stroški za preselitev in naseljenje 100 sester v Ameriki. Amerikanci so praktični ljudje, ki znajo ceniti koristi usmiljenih sester in pri katerih ni prostot samo na jeziku.

§ Najbogatejša rodovina na svetu. Ameriški listi se zadnji čas zelo pečajo z rodovino Rockefeller, katero imenujejo najbogatejšo na svetu. Sedaj se poroča, da se je Johnu D. Rockefellerju porodila deklica, kateri je ime Alby-Aldrich. »Petrolejski kralj«, John D. Rockefeller, stari oče novorojenega deteta, je rekel, da bo zapustil največji del svojega premoženja svoji vnukinji. Tekom zadnjih desetih let se je premoženje Rockefellerjev znatno pomnožilo. Kakor se trdi, se je zvišalo od 600 milijonov na 4000 milijonov kron. Ako se bo to premoženje v tem razmerju nadalje množilo, bo deklica v starosti 60 let posestnica 349.424.000.000.000 kron.

§ Mraz v Ameriki — poletje v Avstraliji. V Novem Jorku vlada tako hud mraz, kakršnega ni bilo tam že od l. 1875. Radi tega je pri prometu precejšnja zmešnjava. Ravno nasprotno se poroča iz Sydneya v Avstraliji. Cele množice žuželk in metuljev oživljajo ozračje. Posebno veliko metuljev je videti na južni obali. Toplota je izvanredno visoka.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 16. januarja.

Terorizem nad ubogim učiteljem. Z vsem pritiskom izsiljuje iz učitelstva izjave proti obstrukciji. Evo uspeha: Na Kranjskem je 560 učiteljskih moči. Kakor z vijakom pritiskajo od zgoraj, da morajo podpisovati »ogorčene« izjave. Od teh je sedaj približno 500 že dalo svoj »zavedni« podpis. Ostane torej še okoli 50 do 60 učiteljev in učiteljic, ki imajo toliko značaja, da se upirajo temu umazanemu terorizmu. Te izjave pred nastavljenim bajonetem nimajo prav nobene veljave. Ljudstvo iz njih razvdi le to, kako današnji zistem korumpira vse, ki so mu podložni, kako v teh takozvanih liberalcih ni niti iskric svobodoljubja več. Kakor se morajo pri vojaki na povelje vsi za-

sukati, tako morajo pod »liberalnim« pritiskom na povelje vsi enako misliti. Skrbeli bomo, da bodo to prišlo želje pojedli slednjič tisti gospodje, ki so ga skuhali.

Zakaj so učitelji tako vneti za liberalno stranko? To je neki c. kr. okr. šolski nadzornik na Kranjskem povedal: »Der Herrgott gibt nichts«. Tako je mislil že v mračnem srednjem veku marsikateri in se je s svojo krvjo hudiču zapisal. Te mračnjake posnema napredno slovensko učiteljstvo.

„Studentenheim« v Kočevju. Včeraj je »Grazer Tagblatt« na prvem mestu objavil poziv na nemške brate po širnem svetu, da prispevajo za nemški dijaški dom v Kočevju. Ta poziv sam na sebi bi nas ne iznenadil, a do cela smešno — binavski so razlogi, ki jih navaja odbor. Zdihuje namreč, da so Nemci izgubili toliko svojih naselbin po Gorenjskem in v slovenski marki in da že zgodovina govori o — nemških gradovih v deželi. Tudi po mestih baje niso več tako navdušeni za Prusijo. Slovenski valovi so preplavili deželo, v teh valovih se potaplja tudi šeststoletni kočevski nemški otok. Ako se valovi zgrnejo nad Kočevjem, gorje potem Germaniji, ker zgubi vse — nemškutarje po kranjskih mestih in trgih, z njimi zginejo celo oni Johani, ki so se v boljših letih bratili s Starčevići in Krutorogovi. Kočevje je za Germanijo to, kar je bilo Polifemu edino oko, kar je odesu zenica, kar je zemlji zlato solnce. Ali ni smešno danes tarnati o zatiranju Nemcev na Kranjskem, ko jih vsi krogi z medom mažejo okrog ust ter mogočni dr. Tavčar drži nad njihovimi glavami svojo »polimano marelo«. Istina je, da so se le Nemci tekom stoletij vrinili v naše kraje in da so bili nemški gradovi do novejšega časa znamenja sramotne sužnjosti našega naroda. Čas vse ublaži in tudi z Nemci bi mirno skupaj živeli, ko bi ne bili ježi v lisičini. Morda pošlje g. dr. Tavčar tisočak za dijaški dom v Kočevje!

Nemško-slovenska zveza v praksi.

Opozarjamo na zopetni dopis iz Kor. Bele. Skandal je, da ob takih razmerah »Narod« dviga glavo in odobrava zvezo z nemško Luckmannovo tovarniško stranko, češ, da ima večina izvoljenih slovenska imena. Tu bi poklicali »Narod« pred sodišče obmejnih Slovencev, ki bi mu povedali, koliko mož naše krvi se v svoji odvisnosti do tujih podjetij izroča tujčevi volji. Tovarniške stranke skušajo na Gorenjskem dobiti v svojem germanizatoričnem namenu vpliv v občinskem odboru čisto potom nekaterih domačinov, ki jih izrabljajo za svoje orodje. Pri tem gledajo, da pride v odbor vsaj nekaj Nemcev, katerih naloga je, pripravljati tla nadaljnim nemškim vspehom. Tistega, ki se temu ne postavlja z vso odločnostjo v bran, in ki ne nastopa za to, da bi vpliv nemštva popolnoma padel, bo ostro sodila bodčnost. »Narodovci« so se tu zopet zvezali z Nemci in pomagali Tavčarjevemu zavzniku Luckmannu do vspeha; to je dejstvo. To, kar se je Nemcem ponesrečilo na Jesenicah, to se jim je posrečilo na Koroški Beli. Kdor se slovenski čuti, mora tako postopanje najodločnejše obsoditi, pokazati hrbet stranki, ki tako kvarljivo nastopa v škodo slovenstva na najbolj izpostavljenih točkah, obenem pa tudi pokazati vrata listu, ki tako postopanje opravičuje in ki se je prodal tako, da zadnji čas kranjski Nemci polagajo nanj svoje »Fühlerje«. Kaj pomaga, ako družba sv. Cirila in Metoda prosi pomoči za ustanovitev otroških vrtcev ob nevarnih točkah naše lepe Gorenjske, ko pa slovenski »naprednjaki« na tak način sami prepuščajo slovensko last!

Falzifikatorji v »Narodni tiskarni« se smešno trudijo dopovedati svojim »katoličanom«, da je »Slovenec« v interdikt od samega papeža, češ —: Neče objaviti papeževga »Motu proprio«. Točke, ki smo jih mi takoj objavili, in sicer važnejše doslovno, priobčuje v tendenciozni prireditvi. A glavno stvar, ki je izrecno povedana, so »Narodovci« falzificirali: Namreč, da je to pismo namenjeno edino le italijanskim katoličanom vsled preprirov, ki so nastali med njimi zaradi državnozbornih volitev. Za

ves katoliški svet veljajo, v kolikor se dajo aplicirati na lokalne razmere. V njih se pobijata v prvi vrsti liberalizem in socialna demokracija, v drugi vrsti tista mlada struja v krščanski demokraciji, ki jo zastopa don Romolo Murri in ki hoče priznati sedanje italijansko kraljestvo in nastopiti pri državnozbornih volitvah. Liberalci pa to obračajo tako, da morajo slovenski katoličani prepušiti kranjski deželni zbor liberalcem. Če papež proti socialnim demokratom in anarhistom pravi, da demokracija na Italijanskem ne sme vzbujati sovraštva proti višjim stanovom, falzifikatorji v »Narodni tiskarni« tukaj trdijo, da papež obsoja na Kranjskem agitacijo za volilno reformo. Papež Pij X. izrecno hvali »Opero dei congressi«, ki ima isti socialni program, kakor katoliško-narodna stranka, hvali socialna društva na podlagi vzajemnosti, ki jih liberalci pobijajo. Kot glavno vodilo pa papež naglašuje edinstvo škofij. Ako je torej »Narodu« res kaj na tem, da se izvršuje papežev »Motu proprio«, tedaj naj se podvrže po papeževih besedah ljubljanskemu škofu! Če tega ne stori, je vse njegovo pisarjenje prazen humbug, slepljenje bravev, falzifikacija papeževga pisma!

Iz Kranja. Dopsniku »Učit. Tovar.« in »Gorenjca« bodi povedano to-le: Da se je na shodu »Učiteljskega društva za kranjski okraj« politiziralo, ako sploh ta izraz služi neotesano govorjenje nadučitelja Luznarja in njegovih tovarišev-govornikov, ki so v svoji olikanosti napadali prav ostudno tudi navzoče dame in jim očitali celo pobožnost, to je javna tajnost, če se Luznar v »Tovarišu« še stokrat pere. Ako pa kdo še ne verjame, naj pogleda »Učit. Tovarisa« z dne 20. decembra 1903 in prebere tam ovet Luznarjeve modrosti, ki jo je trobil kot »dični« predsednik tega društva svojim prijateljem o dr. Zlindrovcu, klerikalni falotariji, lumpariji itd. Shod je bil j a v e n; zato je pa vrhunec nesramnosti, katere je zmožen le Luznar, ako zdaj, ko se je zvečalo o vsem, kar se je pri zborovanju govorilo, napada »Učit. Tovarisa« prav po nedolžnem gđ. učiteljico A. P., kakor da bi ona, kot »Slomškariča«, v šolskih prostorih politizirala družbo denuncirala! Taka gosпода hoče še kaj govoriti o poštenjakih? Na celo zadevo se bomo o svojem času že še vrnili in povedali morda več, kakor mu bo ljubo, za danes pa izjavljamo, da gđ. A. P. ni storila niti enega koraka, radi katerega bi se ji moglo očitati, da je društvo denuncirala. Da, mi niti njenih informacij ne potrebujemo, ker nas je najbolje informiral — Luznar sam! Ali ni res, gospod Luznar? Znano nam je prav dobro razmerje med nadučiteljem in učiteljico na P., zato nodedmo položaj gđ. A. P. še shujšati s tem, da bi jo vlekl v politični boj zoper njenega nadučitelja; sicer pa, kakor rečeno, tudi tega v tem slučaju treba ni bilo. Ako pa ne verjamete naši izjavi, pojdite h gosp. glavaru, dekanu in kamorkoli še hočete. Zvedeli bode, da ne pri enem, ne pri drugem gđ. P. ni bilo. In sedaj, gospoda, če ste pošteni, preklidite v »Tovarišu«, kar ste pisali; potem šele govorimo dalje. Dokler pa tega ne storite, niste vredni, da bi kdo radi vas tratil čas z odgovarjanjem na izbruhe vaše podivjanosti in surovosti. Predstoječi slučaj nam zopet kaže, kake razmere vladajo na Kranjskem. Dobro nam je še v spominu, kak ropot je nastal raditega, ko je nadučitelj R. povabil na shod »Slomškove zveze« svojo učiteljico; tu pa nadučitelj lahko javno napada svojo učiteljico in ako se brani, jo na najpodlejši način sumniči in obrekuje, — šolske oblasti pa vse to mirno gledajo. Si cer pa: Svaka sila do vremena!

Čujte in strmite! Tako piše »Narod«, ker je »pri mestni železnici uradovanje le nemško, ker so predstojniki le Nemci in uslužbenci postajajo nemčurji«. Kdo je pa tega kriv? Kdo je delal pogodbo s podjetništvom? Ali ne mestni občinski svet ljubljanski, ta akademija liberalne modrosti? Mi vemo še več: Na dolenjski železnici, v katere upravnem svetu sedi široka oseba dr. Tavčarja, niti slovenskih imen nimajo na voznih listkih. Dr. Tavčarjevi pristaši se vozijo »von Rodokendorf nach Hünigstein«, olenjski kmet pa gleda, kdo mu je tako

izpridil krajevna imena. Ravno taka narodnjaka sta Jelovšek in Lenarčič. Na vrhniški železnici je vse po »oberlaibacher-skov«. Le čujte in strmite! Saj ganiti se ne morete, ker ste vezani z Nemci po pisemni pogodbi in ne smete slovensko niti kihati v njih družbi!

Zavarovalnice zoper nesreče so sklenile kartel, s katerim bodo zvišale za 10 do 25% premije zavarovancem. Novi tarif mislijo vpeljati od 1. februarja dalje. Na borzi so že poskočile vrednosti zavarovalnic. Gre se torej pri tem za kapitalističen manevar, s katerim hočejo izžepov ljudstva spraviti več denarja. Geslo naše mora torej biti: V z a j e m n o z a v a r o v a n i e!

Za Vegov spomenik se je doslej najbolj »regimentno« izkazal c. kr. pešpolk št. 75, Kristian IX., kralj danski, ki je doposlal moravškemu odboru za Vegov spomenik 170 K 73 v. kot donesek vojaškega koncerta, ki se je vršil 5. t. m. Tej lepi svoti je še priložil ondodni častniški zbor 3. bataljona 29. brambovskega pešpolka 30 K. Koncert c. in kr. pešpolka št. 101 v Beli cerkvi na Ogrskem je donesel 50 K. Slava vrlim Vegovim častilcem!

— Nove demonstracije v Zagrebu. Iz Zagreba, 14. januarja: V Zagrebu se pripravljajo demonstracije proti madjarskim grbom radi onega nezakonitega grba na pošti. Redarstvo je zopet vse na nogah ter ima dosti opraviti. Bode-li kos večjim demonstracijam, ni verjetno, kar se je pokazalo že lansko leto.

— Potres. Dobrova, 15. jan.: Danes jutraj ob 3. uri 5 m. 26 sekund čutili smo tukaj potresni sunek s sumom v smeri od severo-vzhoda. Rahlo vložene šipe v oknih so zažvenketale. Škode nobene.

— Za živinorejce. Dne 18. t. m., prihodnji ponedeljek, prideta na sejem na Unec vole kupovat dva veletrgovca za živino z Moravskega, in sicer Bader in Seidel, ki hočeta nakupiti več vagonov živine. Zupanstvo na Rakeku torej opozarja živinorejce, da priženo ta dan vole na Unec.

— Hrvatske novice. O gostovanju gđ. Rückove v Zagrebu v igri »Fužinar« se »Agramer Tagblatt« nič kaj ugodno ne izraža, nikakor pa ne zanika njenega talenta. »Obzor« prinaša laskavo oceno. Občinstvo ji je prirejalo ovacije. Danes gostuje gđ. Rückova v igri »Romeo in Julija«. — Poslanci dr. Božo Vinković, Grga Tuškan in dr. A. Harambašič, ki so bili lani izključeni za 15 sej, so prišli danes zopet v hrvatski sabor. — »Hrvatsko pravo« pravi, da pri predlogu dr. Franka o sestavi častnega sodišča (glej »Izbrzjavk«), ni sodeloval noben član »Obzoro« stranke prava. Ako je to res, moramo tako postopanje le obžalovati.

— V Macedonijo! Od vojnega ministarstva je prišel poziv, kdor hoče iti v Macedonijo k orožnikom. Oglasiti se smejo le oni, ki že najmanj eno leto služijo. Pri slovenskem 87. polku v Pulju se jih je oglasilo mnogo. Slovenska hrabrost in pogum ter ljubav do svojih slovanskih trpinčenih bratov se je zopet zasvetila v jasni luči. Klobuke dol, vi oholi nasprotniki našega naroda pred majhnim pa čvrstim narodom, ki še v vojaški suknji ljubi svoj rod in svoje trpinčene brate. Dokler bo imela Avstrija še take sinove, ni se ji treba bati pred nemškimi izdajcami in če še bo teh kot lista in trave.

— Zimska suknja ga je rešila smrti. Na poti iz Vevč proti Davici Marji v Polju so napadli fantje kočijaža vevške papirnice Janeza Černeta, ker je Černe fante psoval z »barabami«. Černe je dobil sedem ran z noži in da ni imel debele zimske suknje, ostal bi bil mrtev na mestu.

— Imenovanje. Višje deželno sodišče za Primorje je imenovalo praktikanta Josipa Simičiča sodnim avskultantom.

— Umrla je v Podgradu v 85. letu svoje dobe gospa Marija Božič.

— O nesreči čast. gosp. župnika Okorna se nam še poroča: Ponesrečil se je v Senožečah g. župnik Ign. Okorn, prevrnil se z voza, na katerem se je peljal k pogrebu na podružnico v Senadle. K sredi so poškodbe le neznatne in je upanje, da kmalu ozdravi. Blizu kraja nesreče je dva dni prej utonil 10letni deček Iv. Grželj iz Senadol, zadržavši se čez na pol zamrzli kal. Drug deček zapazivši, da je njegov tovariš izginil v mrzli vodi, ni šel za njim na led, ampak domov povedat, kaj se je zgodilo. Ljudje so ponesrečenca potegnili mrtvega iz dovoli globokega kala.

— Za litijško dekanijo bode konference »sodalitatis ss. Cordis« v sredo, dne 20. januarja v Smartnem pri Litiji. Pričetek ob pol 10. uri dopoldne z običajnim vspeškom.

— **Za lovce.** Poročajo nam, da so bili zadnje dni po Gorenjskem veliki lovi na srne in zajce. Postrelili so toliko, da že leta tega ne pomnijo, ker sta bila hud mrav in velik sneg.

— **Otvoritev rogaške lokalne železnice.** Dan 21. min. mes. dop. ob 10. uri se je otvorila nova rogaška lokalna železnica. Tedaj je oddrhal prvi osební vlak z južno-železniške postaje Grobelno, pozdravljen na vseh vmesnih postajah. Z njim se je odpeljal južno-žel. nadzornik Becher in koncesionar inženjer vit. Heider. V Rogaški Slatini so pozdravili vlak poleg občinskega zastopa vodja deželne zdravilnice z uradniki, stavbeniki in velika množica občinstva. Prvi vlak so na prihodu pozdravili z živahnimi klici in streljanjem iz topičev. Vit Heider-ja je občinski zastop imenoval za častnega občana.

— **Iz vipavske doline** Vipavci smo tako srečni ljudje, da nas vedno obiskujeta burja in povodenj. Burja je že naša stara znanka, povodenj pa nas je prvič letos obiskala v noči od četrtka na petek.

— **Slepar.** Na Dunaju je pričel neki Jakob Podpečan, rojen v Dobričevsi na Stajerskem, izdajati začetkom leta list »Das Blatt für Allee«, katerega je sestavljal samo s pomočjo raznih izrezkov iz drugih časopisov. Izšlo je sedem števil, sedaj je pa Podpečan nakrat pobegnil in odnesel s seboj kavicje časnikiški raznašalcev. V Ljubljani je Podpečan v Gradišču osleparil neko gospodinjico za najemščino mesečne sobe na ta način, da je za plačilo položil na mizo 20 K, potem pa zagrabil 20 K in drobiž, katerega je gospodinja našela, skočil skozi okno ter pobegnil.

Ljubljanske novice.

Cesarjev spomenik v Ljubljani. Dobili smo sledeče pismo: Savno uredništvo! Notica, ki je bila v četrtkovni številki Vašega lista o cesarjevem spomeniku v Ljubljani, mi daje povod za nastopno pojasnilo: V razpisu za cesarjev spomenik se ni zahtevalo, da mora biti osnutek arhitektonskega značaja, ampak reklo se je, da s me biti tudi arhitektonskega značaja. Pri odločitvi seji dr. Tavčar ni bil navzoč. Čani presojevalnega odbora niso znali za imena umetnikov, ker so došli osnutki vsak pod posebnim geslom, a imena projektantov so se nahajala v zapečatenih, z dotičnim geslom opremljenih pismih. Šele, ko je bilo darilo priznано, je jury odprla pisma in zvedela za dotična imena. Trditelj torej, da je dobil Peruzzi prvo darilo, ker je vplival dr. Tavčar in je umetnik sin bivšega liberalnega agitatorja, je povsem neosnovana in mora mladega, našega domačega boju povsem nedolžnega umetnika, kakor tudi jury, ki se je strogo držala predpisane postopanja, hudo boleti! Glede na to Vam pošiljam to pojasnilo z nado, da bode to prvi priliki popravili, kar je pisal Vaš — v tem slučaju slabo informiran — poročevalec. Z odličnim spoštovanjem Ivan Šubic, načelnik presojevalnega odbora za ces. spomenik. — Jemljemo na znanje to pojasnilo. A občinstvo vabimo, naj si ogleda samo osnutke, ki so javno razstavljeni v »Mestnem domu« in »sodi! Videlo bo, da je izmed dvanajstih osnutkov vendar kateri, ki je bolj primeren za monumentalen spomenik pred sodno palačo na odprtem velikem trgu. Zanimivo je pa to, da dr. Tavčar, ki je največji strokovnjak v konzumizmu, v svedrovanju, v deželnem gospodarstvu, v šolstvu itd., in ki mora vediti tega biti tudi v vseh umetniških odborih, ker narodno-napredna stranka nima drugih spodobnih in »zanemljivih« mož — po izjavi g. Šubica niti k seji ni prišel. Čemu ga pa imate? Eline le za to, da markira svoje konzumarske in Schwegelske stališče. Družna revščina narodno-napredne stranke se kaže ravno v tem, da k stvarim, ki so javnega pomena, iz zgolj omejenosti in strankarske bojazljivosti postavlja — zajca k bobnu. Tako ste delali pri Prešernovem spomeniku, da se vam vse smeje, tako delate zdaj s cesarjevim spomenikom.

Okrajno glavarstvo ljubljansko pri selitvi ni dalo zasužka zadruge, stredčkov, ampak posamezniku g. Ransingerju. To pač ni pravilno, da pri taki priliki oblastva gledajo bolj na posameznike, nego na skupnost. Glas iz občinstva. Več hišnih posestnikov v Sv. Florjani ulici se pritožuje, da smetar ne pobira smeti večkrat po štiri do pet dni skupaj. Ljudje imajo spravljati smeti, in prositi se slavnj. Slnjanski magistrat, da ukrene potrebno.

Streliški klub vabi k strelskemu venčku dne 18. januarja v prostorih restavracije pri »Črnem orlu«, Gosposke ulice št. 3. Svira salonski orkester. Začetek ob 7/8. uri zvečer. Vstop prost.

Pokopali so 14. t. m. slugo tuk. dežel. predsedstva g. Petra Krašovica, ki je umrl v tuk. bolniš. N. v m. p.

Zdravje v Ljubljani. Od 3. do 9. jan. je bilo v Ljubljani rojenih 17 otrok, 15 oseb pa je umrlo.

Nemška surovost. Danes so bili »pri slonu« poslanec g. Spindl in več drugih istrskih rodoljubov. Krčmar jih je psoval.

Zahtevali so slovenski, a odgovoril jim je: »Wir brauchen nichts windisch!« Menda je ta krčmar radi tega tako ošaben, ker župan Hribar pri njem prireja vedno svoje bankete. V Ljubljani je dovolj slovenskih restavracij, zato se vsak Slovenec prav lahko ogne ošabnega gostilničarja »pri slonu«.

Jutri je v Marjanišču predstava s petjem in godbo. Nove žive podobe, proslava speža Pija X. Vstopnice se dobivajo v Marjanišču.

Zaprli so včeraj brezposelno služkinjo M. L., ker je meseca novembra m. l. ukradla delavcu Francu Koleši na Stari poti št. 3, srebrno uro.

Tatvina Dne 14. t. m. zvečer pokradel je neznan tat služkinji Uršuli Simoničevi v Prečni ulici št. 2 na dvorišču razobešeno perilo.

V Ameriko. Včeraj odpeljalo se je z južnega kolodvora 8 izseljencev v Ameriko. Iz Amerike. Danes jutraj pripeljalo se je 30 oseb iz Amerike v Ljubljano.

Delo ostavilo je v Hrušici 30 Mace-doncev in se odpeljali domov.

Ljudska kuhinja. V nedeljo 10. t. m. je ljubljanska ljudska in dijaška kuhinja, kakor je običajno vsako leto o Božiču, pogostila svoje dijakke z okusnim pecivom in vinom. K temu so pred vsem pripomogli gospod Zorman iz Šiške, gospod Zajc in tvrdka Perdan. Omenjenim dobrotnikom bodi najiskrenejša zahvala za njihovo blagodušnost! Bog jim povrni, kar so storili za tako koristni in potrebni zavod naših dijakov!

Pomožni osebe tvrdke Maks Samasa ima danes zvečer v Puntigamski pivnici na Turjaškem trgu plesni venček.

Aretacija poštnega tatu. Poročali smo, da je ljubljanska policija prijela poštnega postiljona Florjaniča, ki je ukradel pretečeni mesec na tukajšnjem kolodvoru vredno s 3800 K. Znaknil jo je na prebrisan način, skoraj gotovo takrat, ko so sluga nosili različne zavoje. O tem se nam še piše: Tu je zopet lep dokaz, kako slabo skrbi poštna uprava za red in svojo uslužbence. Že večkrat smo pomilovali uboge sluga, ki morajo pri odhodu in dohodu poštnega vlaka delati kakor živina. Kjer bi imela dosti dela dva človeka, je navadno en sam sluga in ta mora potem delo pravilno skončati, tudi če pri tem napornem delu konča samega sebe. Da le poštna uprava prihrani plačo berno plačanega sluga, s tem je rešeno vse. Ko bi imeli zakon proti trpinčenju ljudi, kakor ga imamo (vsaj na papirju pri poštni upravi) proti trpinčenju živali — bi bila gotovo prva kaznovana poštna uprava. Občudovanja vredna je požrtvovalnost in poštenost vseh poštinih uslužbencev, da se ne pripete večkrat taki slučajem.

Slavčeva maskarada, katera bode na Svecnico, dne 2. februarja v »Narodnem domu«, vršila se bode pod naslovom: »Slavčev maskaradni smenjenj«. Upošteva, da občinstvu najbolj uga, kar je pristno domačega, bode letošnja Slavčeva maskarada tudi popolnoma v tem smislu urejena. Ker se je slikarija že precej preživela, odpade ista popolnoma, a na mesto te bode dekoracija povsem v domačem slovenskem slogu prirejena. Kar se tiče maskovanja, bodi omenjeno, da je za izbiranje obilo uprav hvaljeznega gradiva, že iz domačega sejmarskega življenja, kakor tudi iz tujih sejmarskih prizorov. Podrobneje podatke in pojasnila bode odbor »Slavca« sproti priobčeval.

Društvena godba priredi jutri zvečer društveni koncert v restavracijskih prostorih g. Fantinija, Gradišče. Začetek ob pol 8. uri. Vstopnina za člane prosta, nečlani plačajo 40 vin.

Skrajna predrznost. »Slov. Narod« piše, da so Salezijanci poslali odločno narodnim rodbinam te dni samonemška vabila. Mi takega vabila nismo dobili, torej ne vemo, če je res, kar »Narod« piše. Mislimo pa, da je skrajna predrznost, ako list, ki hoče veljati kot naroden »Slovenski Narod« priobčuje inserate za nemško film-harmonično društvo, ki je konkurenčno društvo »Glasbeni Matici« in da tako vabi svoje kroge, naj neso denar nemškemu podjetju. Skrajna predrznost pa je tudi ešifirati se radi nemških vabil ljudem, ki so nedavno dali celo v »Narodnem domu« napraviti novo kegljišče Nemcu Toenniesu!

Druga letošnja javna vinska pokušnja v tukajšnji deželni vinski kleti bo danes, v soboto, dne 16. t. m. od 7.—10 ure zvečer. Dospelo je nekaj novih vinskih vzorcev, med temi Ulmov cviček iz gore Bojnik, Habetov 20-in Sletni sladki pikolit, Lenarčič-Kotnikov (preje Srajbarjeva graščina Turnamhart) rdeči cviček, dalje italijani, rizling, sladko dolensko vino itd., tako, da je sedaj 43 vinskih vzorcev v kleti.

Lovi v ljubljanski okolici. Poročali smo, da je bil lov občine Moste na dražbi oddan za 480 kron, dočim so doslej ljubljanski kavalirji plačevali 150 kron. Na vrsto pride tudi lov občine Vič, ki je mej največjimi v ljubljanski okolici, a bil zadnjič oddan le za 190 kron. Divjačine je mnogo v tem

lovu, zato pa diši kavalirjem, ki že stikajo glave, kako bi ga dobili kar pod roko, kakor se je zgodilo z lovom ljubljanske občine kar za deset let. Sicer kavalirji nimajo prijaznih besed za kmeta, a če kaže, so tudi prijazni z njim. Te dni je celo ljubljanskega župana kočija ddrdrala po Viču. Morda se je sam ljubljanski župan potrudil do viškega župana zaradi lova? Ker pa ima menda zastop občine Vič v kratkem sejo, naj se bavi tudi z lovom, da se pod roko ne podaljša. Ljubljanski kavalirji tega lova ne bodo hitro izpustili in radi dobro plačali — mastno pečenko.

Brezsrčna mati. Fran Kokalj, štiri leta stari sinček Marije Kokalj, delavke v tobačni tovarni na Glincih št. 78, je bil sprejet v bolnico zaradi poškodovanja na telesu, ker ga je mati neusmiljeno pretepavala. Drugi ljudje so ji dečka vzeli in oddali v bolnico. Proti brezsrčni materi se je vložilo naznani zaradi težke telesne poškodbe. Ker ni pričakovati, da bi se usoda ubogega dečka izpremenila, ko izstopi iz bolnice, naj bi se storili primeri koraki, da se odda deček v kak zavod. Ose je v Ameriki. — Koliko taci brezsrčnih činov se godi dan za dnevom nad ubogimi otroci, ki pa ostanejo prikriti. Ustanovilo se je društvo za varstvo živali. Velikobolj primerno bi bilo društvo v varstvo otrok, ki si sami ne morejo pomagati. Morebiti najdejo te besede odmev v srcu blagih ljudi, da se prične skupna primerna akcija cele dežele ter snovati zaklad, ki bi podpiral tako človekoljubno podjetje. Zavod bi se moral ustanoviti pod zadostnim nadzorstvom, ki bi sprejemal take nedolžne žrtve brezsrčnosti in jih vzgajal. Če se skrbi za zanemarljivo mladino, naj bi se tudi skrbelo za zanemarljive nedolžne otročiče.

Književnost in umetnost.

* **Repertoar slovenskega gledališča.** Jutri, v nedeljo: pop. ob pol 3. Ogrinčeva veseloigra v 3 dejanjih »V Ljubljano jo daimo!« in Kotzebueva gluma »Krojač Fips«; — zvečer »Pot okoli zemlje«. — V torek po več letih zopet na novo študirana in uprizorjena narodna igra s petjem, »Brat Martin« z g. Verovškom v naslovni ulo.

* **Slovensko gledališče.** »Peter Svačič« je operni pervenec mladega hrvaškega komponista Josipa Mandić-a; premiera je bila sinoči na slovenskem odru. — Ni vstal zadnji kralj hrvaški z vojsko, z mečem in ščitom, nego v fantaziji glasbenika. Trombe z mogočnimi glasi in gosli z nežnimi zvoki so ga vzbudile iz grobnice. V vsej veličajnosti velikega rodoljuba je vstal tisti duh, ki je počival 800 let v vsemirju. — Libreta ne ome njamo obširno; da je diletantska stvar, je gotovo. Komponista je v mnogočem oviral, da se ni mogel udati glasbenemu zanosu, in da je ostala opera pravzaprav brez prave dramatičnosti. A je tudi težko najti in vlti v verze primerno snov, da izrazi komponist s pomočjo besed drugega svojega čustva. Smemo reči, da doseže globok glasbenik svoj smoter popolnoma le tedaj, ako napiše sam libreto. Radi tega jih je pisal Wagner sam, ker je le na ta način mogel povedati v svojem delu isto, kar je čutil v duši. Moderna smer v gledališki glasbi pozna le muzikalno dramo.

Opera »Peter Svačič« je velika obljuba; njen komponist, mladi Mandić, gojenec dunajskega konservatorija, obeta mnogo. Muzika v njegovi operi je zložena v popolnoma moderni maniri; njegova godba ni prazno spremljevanje besed libretista, niso zvočne in lepo uglasjene melodije, ki doné v tej operi, nego v nje je hotel komponist Mandić položiti idejo in »štimungo«. To se mu je precej posrečilo. Dasi popolne glasbene tehnike od njega, učenca, nikakor ne moremo pričakovati, je storil v tem oziru mnogo več, kakor smo mislili. Pokazal je svojo invencijo, bogato fantazijo, in vkljub temu, da je še novinec, mnogo rutine. Nekatere točke, posamezni solospeli kraljice, dvospeli med njo in Petrom, dveterospev, zbor so krasne točke v operi, in danes smemo reči, da je vstal z Mandićem pravi glasbenik in prav verjetno je, da doseže na svojem polju prvenstvo med Jugoslovani. Da ni popolnoma originalen, je res; a se tudi ni mogoče učenec nemških mojstrov popolnoma otresti njihovega vpliva. Vkljub temu je glasba na nekih mestih prav narodna, izvedena po jugoslovanskih motivih. Posamezni speli so tudi navdahnjeni z gorkim čustvom. Dvočeno cenno pa danes pisati še ne moremo; čuli smo stvar prvokrat, in to je premalo. Eno je gotovo, da je bil umetniški vspeh sinočnjega večera velik, čeprav ne popoln.

Opremljena je bila opera sijajno, a tuji gostje so našli takoj več stvari, katerih niso mogli odpušiti režiji. V kostumih je bilo opaziti anahronizme: Kraljica, ki je živila pred 800 leti, je nosila popolnoma pariško moderno opravo. Proizvajala se je opera

jako precizno. Gospod Orželski v naslovni ulo, gđ. Skalova, g. Pestkovski, g. Angeli so peli krasno, dasi je opera nenavadno težka, ki zahteva od pevcev silne izveštanosti in obsežnosti glasu. Dobro so se pele tudi manjše vloge. Pleska in navdušenja je bilo sinoči v gledališču zelo, zelo mnogo. Mandića so dvignili na rame, dobil je liro cvetja in liro iz lavorik, dar ljubljanskih Hrvatov. No, pri nas zavalovi prav kmalu navdušenje, a se tudi hitro poleže. — Gledališče je bilo razprodano.

O včerašnjem Mandičevem slavlju se nam še poroča: Josip Mandić je dobil v eno s hrvaško trobojnico in naposled: »Istrani svomu zemljaku«; — liro s trobojnico; »Ljubljanski Hrvati komponistu Svačiču«; — takto v k o iz ebenovine z liro in lipovimi listi iz srebra.

Po predstavi je bil sestanek v »Narod. domu«, kjer so bili vsi tržaški gostje, sorodniki komponista, urednik »Elinost«, urednik »Obzora«, vsi solisti, režiser Dragutinović, ki se je izredno trudil za uprizoritev, kapelnik Banišek, ki si je s to opero prislužil veliko zaslug, kajti delal je 14 dni vse noči in vse dni. Banišek ima največje zasluge, da je bilo možno to opero sploh uprizoriti. G. Mandić pojde po dovršenih študijah na dunajskem konservatoriju še letos v jeseni v Pariz na višjo glasbeno šolo ter se hoče kot dr. juris popolnoma posvetiti komponiranju. Pri banketu je bil dr. Gregorin, dr. Kurelič iz Pazna, dr. Trnoplešar, dr. Heimerl iz Zagreba, doktor M. Mandić (strije skladatelja), več duhovnikov iz Trsta in Istre, nekaj dam iz Trsta, Pazna in Ljubljane. Na banketu so govorili Hrvati in nekateri Slovenci: Mandić, intendantci, solistom. — Iz Istre je dobila uprava slov. gledališča več dragocenih historičnih kostumov za to opero. Imeli so jih solisti. Solistinja sta imeli svoje nove toalete.

* **Knjižnica »Pouk krščanski staršem«** je popolnoma pošla. Ker pa prihajajo vedno oglasi in povpraševanja po knjižici, naj blagovolijo gospodje dušni pastirji zanesljivo do konca januarja t. l. naznaniti knez. škof. ordinarijati pisarni v Ljubljani, koliko izvodov bi se želeli za dotično župnijo. Na podlagi teh naznanil se bo moglo določiti, v koliko izvodih naj se tiska knjižica v drugem natisu. Knjižica pride potem v knjigotržstvo in bo cena enega izvoda okrog 50 v.

* **Mozol 25ič na odru.** V kratkem se vrši na slovenskem odru 25. predstava »Rokovnjačeva« in bo igral g. Verovšek Mozola 25ič. To bo torej slavlje našega Mozola, ki nima para daleč na okolu.

* **Musica sacra.** V stolni cerkvi v nedeljo 17. jan. venka maša ob 10. uri: »Missa festiva«, zl. Ant. Fuerster, graduale »Salve fac nos« in ofertorij »Confitebor«, zl. Robert Kravučke; po maši k jubileju zlatomašnika pred. gospoda kanonika Janeza Sajovica »Te Deum laudamus«, zložil Josip Gruber.

Izpred sodišča.

Izpred deželnega sodišča.

Ubog. Hrvatska delavec Rade Ribar in Dane Kalanj, oba pri gradnji nove železnice v Bohinju, sta se dne 29. novembra l. leta v baraki nekaj prepirala. Tomaž Sertič je posegel vmes, da bi ju pomiril. Dane Kalanj je imel v baraki gorečo svetilko, s katero je šel iz barake, a se kmalu z ugasnjeno vrnil. Nastal je za to svetilko boj. Rade Ribar ga je z ostrim robom svetilke udaril po glavi, Dane Kalanj ga pa suval in tepel z nožem tako, da se je Sertič onemogel zgrudil na tla. Kalanj je odnehal, a Ribar ga je še parkrat s svetilko po glavi udaril in večkrat z obuto nogo. Sertič, kateri je vsled tepenja umrl, je imel na glavi 31 ran, 13 težkih, na hrbtu štiri in še mnogo drugih ran. Dane Kalanj je bil obsojen na 2 leti, Rade Ribar na 18 mes. ječe. — Z nogo od stola je udaril v Keršidevi hiši v Spod. Šaki pozno zvečer dne 11. novembra Tone Košenina, sedlarski pomočnik, Matevža Babiča po glavi in po levih podlehkih ter ga nevarno ranil. Zagovarja se s tem, da ga je preje Babič s kladivom udaril, in da je to storil v silobranu; obsojen je bil na 4 tedne ječe. — Postrvi je lovil v Murovem lovišču v bistriškem potoku v Bohinju v tatinski družbi Anton Tura, laški zidar. Tura je priznal tatvino, izgovarja se pa, da se je kveščemu 3 do 4 kila postrv ujelo. Sodišče ga je obsodilo na 3 tedne težke ječe.

Izpred okrožnega sodišča v Novem mestu.

Mihail Adlešič, rojen v Adlešičih, je šel v Ameriko brez vsacega dovoljenja. Bil je hudo zadolžen. Po vrnitvi v domačijo poplačal je vse dolgove. Sodni dvor mu je radi te okoliščine prisodil samo tri dni zapora. — Istotako je bil obsojen Matija Turk s Hriba pri Žužemberku radi ubega v Ameriko na sedem dni zapora. — Franc Bobek iz Savnice, tovarniški delavec, je pri

gosp. Globelniku v Škocijanu razbil svetilko. Poprej pa je lahko ranil dva orožnika in ju psoval. Zaslusane priče pa so to potrdile pod prisego. Dr. Vaupotič izjavi, da je bila to lahka telesna poškodba. Županstvo tožnemu daje slabo spridevalo, kazenski izvelek svedoči, da je bil Bobek že večkrat kaznovan. Predlog županstva, da se toženi odda v prisilno delavnico, je c. kr. sodni dvor zavrnil, a obsodil ga na 15 mesecev ječe. — **Kepala sta se:** Avgustin Saje je bil tožen težke telesne poškodbe. S Franc Slakom sta se 8. dec. kepala. Ker je pa Saje dobil preveč kep v glavo, zagrabil je poleno in ga vrgel v Slaka. Priče izpovedo, da je bilo v začetku vse »špas«, a slednjič vrgel je v jezi Saje poleno. Za to »korajžo« dobil je 4 tedne ostrega zapora.

Porotne obravnave v Celju se prično 8. febr.

Iz minulega tedna.

Socialni demokratje so imeli v Ljubljani shod. Protestirali so proti dr. Šusteršiču, ki se bori za volilno pravico, Tavčarja so pa pustili lepo v miru. »Narod« in »Grazer Tagblatt« sta vsa zaljubljena v take socialne demokratje, katerih shod niti resolucije za volilno pravico ni sprejel. Pred ogorčenjem kršč. socialcev je morala soc. demokratje braniti policija. »Grazer Tagblatt« pravi, da so soc. demokratje še lani napovedovali liberalcem boj na nož, zato pa mora nad preobratom soc. demokratov naravnost strmeti. Ej, gospode, nikar se ne delajte tako nevedne. Tako »Grazer Tagblatt«. Soc. demokratje so se dali pač pomazati! Ljudem, ki se tako prodajajo liberalcem, mora pošteno delavstvo obrniti hrbet. Dr. Tavčarja, ki se hoče skrivati za peščico socialnih demokratov, pa pozivamo, naj uplija pri baronu Heimu, da bo katoliško-narodni stranki dovoljen v Ljubljani javni ljudski shod na prostem in takrat bo videl, kdo ima množico pravih mož za seboj. Dr. Tavčar, torej le na plan! Ne skrivajte se za najnovejšimi ljubljanskimi konsumarji!

Katoliško-narodna stranka je priredila sijajen shod v Prečini. V delegacijah je dr. Šusteršič odločno nastopil proti »vetu« avstrijske vlade povodom papeževе volitve. Posebne važnosti je bila pretekli teden izjava avstrijskega vojnega ministra v delegaciji, da bodo častniki se vsekakor morali na uditi polkovnega jezika in da neznanje nemščine ne sme biti povod, da bi kak vojak ne postal podčastnik. V Zagrebu se ponavljajo demonstracije proti Madjarom, ker je ogrski poslanec Ugron psoval Hrvate v ogr. drž. zboru. Bolgarski dijaki pripravljajo shod jugoslovanske mladine. Belgrad so zapustili zastopniki evropskih vlasti, ker hočejo države, naj se vsi zarcniki proti kralju Aleksandru odstranijo z dvora.

Iz brzojavk.

Budimpešta. V včerajšnji seji ogrskega državnega zbora se je nadaljevala generalna debata o predlogi glede dovolitve kontingenta novincev. Grof Apponyi je razpravljajl dogodke v avstrijski delegaciji in je protestiral zoper sklep proračunskega odseka glede vladarjevih pravic Ugovarjal je vojnemu ministru glede armade iz več vzrokov, pobijal je njegovo izjavo o neobhodni potrebi enotnega armadnega jezika. Ohstrukoioniste je opominjal, naj ne ovirajo razvoja zakonodajstva. Grof Tisza je nato izjavil, češ, da so bile izjave v avstrijski zbornici izrečene od neodgovornih faktorjev in so zato brez pomena. Skupni vojni minister ni govoril iz državno-pravnega stališča. Na državnoopravnem polju obstoja pač različno mnenje, in prva razlika obstoja v državnem pravu obeh držav sploh. — Zbornica je sprejela predlog Tisze, da se seje podaljšajo za eno uro.

Dunaj. Listi poročajo, da se hoče pretendent za francoski kraljevi prestol, vojvoda Filip Orleanski, ločiti od svoje soproge Marije Doroteje, ki je hči nadvojvode Jožefa. Vojvoda utemeljuje svoj korak s tem, da mora skrbeti za naraščaj. Francoska socialistiška stranka je odločno proti tej ločitvi. Vojvoda se je hotel vnovič poročiti s princezino Tili Metternich. Najnovejša poročila trdijo, da je vojvoda na cesarjevo posredovanje opustil misel na ločitev.

Praga. Čehi so dosegli, da je dobila češka trg. šola v Budejevicah pravico javnosti.

Carigrad. Turčija ni dovolila Rusiji, da sme s svojimi vojnimi ladjami skozi Dardanele in Bospor.

Brno. Stalni spravni odsek moravskega dež. zbora je sklican k seji na 25. t. m. **Zagreb.** Hrvaški sabor je sprejel predlog poslanca Franka, naj se sestavi častni sod, ki naj preišče dr. Gajevo očitjanje, da je bil Frank od Khuena podkupljen.

Pliverić je zahteval, naj se obravnave za nagodbo z Ogrsko pospešijo.

Belgrad. Slavnost v Topoli se je izvršila popolnoma po programu. Po rekvi-jemu je bil obed, pri katerem je ministrski predsednik v svojem govoru kratko omenil osvoboditev Srbije in zasluge Karagorgjevičev in prvih dveh Obrenovičev. V svojem odgovoru je povdarjal kralj, da se čuti dolžnega, spomniti se mož, ki so žrtvovali svoje življenje za osvoboditev Srbije. Kralju je občinstvo prirejalo burne ovacije.

Lvo v. Vlada je izdala naredbo, da se ima pri državnih pravdnistvih v Galiciji rabiti poljščina kot notranji uradni jezik. Poljski listi upajo, da postane poljščina notranji uradni jezik tudi pri pošti, pri železnici in pri orožništvu.

Rim. Sarafov je naprosil Riccotto Garibaldija, naj prevzame poveljstvo nad laškimi prostovoljci v prihodnjem makedonskem vstanku. — Garibaldi je odklonil to prošajo.

Pariz. Ker sv. oče noče potrditi od Combese predlaganih kandidatov za škofo v mestih Vannes, Nevers in Ajaccio, grozi francoska vlada, da nuncijem dostavi potne liste in škofo imenuje sama brez privolitve papeževеga (!) (Ta vest je malo čudna. Ur.)

Vojna nevarnost v vzhod. Aziji.

Pariz. Princ Louis Bonaparte, ruski polkovnik, se je jako dvomljivo izrazil o miru. Dejal je, da vsako uro lahko vojska izbruhne. Samo carjeva miroljubnost je vzrok, da se vojska mej Rusijo in Japonsko še ni pričela.

London. »Daily Telegraph« javlja: Japonska je naročila novo veliko vojno ladjo in velikansko množino oglja.

Petrograd. Grofu Lamsdorfu je bil včeraj izročen japonski odgovor na zadnjo rusko noto. Pri novoletnem sprejemu na dvoru je car posebno dolgo govoril z japonskim poslanikom in izrazil upanje, da se bo ohranil mir ter dobil način, ki bo zadovoljil oba naroda.

Petrograd. Zopetni odgovor Japonske Rusiji ni nikak ultimatum. Odgovor je miroljuben, vendar odločen. Japonska ni sprejela svojih glavnih zahtev. Pred vsem zahteva Japonska tudi suvereniteto Kitajske v Mandžuriji. Japonska odklanja najvažnejše ruske predloge. Predlogi Japonske niso vsprejemljivi.

Reka. Japonska nakupuje na Ogrskem konje za konjenišvo in topničarstvo. Na Dunaj sta že došla japonska majorja Saguri in Muhiesi, da pričeta z nakupovanjem konj na vzhodnem Ogrskem.

Socialne stvari.

Kaj je delo? Pesnik Tennyson je vzel polo papirja, napisal nanj pesem in zasluzil 100.000 mark. To je nadarjenost. Vanderbilt napiše na košček papirja in vreden je 100.000.000 mark. To je kapital. Združene države vzamejo 1½ unče zlata ter pritisnejo nanj orla, in vreden je 400 mark. Mehanik vzame za 5 mark tvarine, napravi iz nje uro in ta je vredna 100 mark. To je spretnost. Kupec uzame 25 pfenigov vredno stvar in jo proda za edno marko. To je trgovina. Dama si lahko kupi lep klobuk za 3-75 marke, toda raje si ga kupi za 27 mark. To je norost. Delavec dela 10 ur in od strani tri ali štiri tone zemlje ali premoga za 4 marke. To je delo.

Samomorilcev je bilo na Dunaju novembra meseca letos 40, med njimi 6 žensk. Lani jih je bilo 33, oktobra si je pa življenje vzelo 40 ljudi.

Zatirano židovstvo. Ždije in njihovi hlapeci liberalci in socialni demokratje tožijo vedno o zatiranju in zaničevanju ubogih židov. Koliko je resnice na tem zatiranju? Po zadnjem ljudskem štetju je v Avstriji (brez Ogrske, Hrvaške in Bosne in Hercegovine) 26 107.708 prebivalcev, med njimi pa 1 224.899 židov, toraj 5 odstotkov. Teh pet odstotkov pa zaseda najmanj 40% proforsorskih mest na vsučiliščih, tvori skoro polovico med zdravniki in advokati, v svojih rokah imajo skoraj popolnoma vse banke, borzo in veliko trgovino. Neomejeno skoraj gospodarijo pri časopisju. Neprimerno velikanski del ljudskega premoženja je tudi v židovskih rokah. Samo v nekem stanu ne dobimo žida, in če je, je ta le izjema. In sicer je to d-lavski stan. Trdo, pošteno delo po tovarnah in delavnicah, na polju in njivah judu smrdi. In vkljub temu vpijejo judje, in liberalci in socialni demokratje jim pomagajo.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani.

Francoske kongregacije na Tirolskem. Neka francoska kongregacija je v Tridentu kupila vilo Morzi. Neka druga kongregacija bo ondi kupila hotel Trento. — **Potres** so čutili 15. t. m. po vsej severni Češki. Tudi na južnem Nem-

škem so čutili potres. — **Stavka de-lavcev** v stockholmski luki, ki je trajala deset mesecev, je končana. — **Čudne skušnje.** V Čikagi bodo te dni v nekaterih gledališčih pred občinstvom zažgali razne tvarine. Občinstvo se bo moralo kakor hitro mogoče odstraniti. Na ta način se hoče določiti, v kolikem času se kako gledališče lahko izprazni. — **Ban-kirja Körnerja** so aretirali na Dunaju. Poneveril je strankam velike svote. — **Sedem dvobojev** je imel z mladimi častniki v Pirni na Nemškem radi nezvestobe svoje žene nadporočnik Kron. V vseh dvo bojih je ranil svoje nasprotnike. — **Iz Čikage** poročajo, da je ravnateljstvo po gorelega gledališča doslej toženo, da mora plačati 35 000 mark sorodnikom žrtve. Pet najet cerkev in sinagog je zaprtih radi nedostatnih varnostnih naprav za slučaj ognja. — **Stavka ti** nameravajo zdravniki okolu Trentina, ako vlada ne ugodí njihovim zahtevam. — **Senzacijalna iz-najdba.** Iz Londona se poroča: Zemljemer Peter Thornley je patentoval parni motor, ki deluje z velikansko množico konjskih močij, dasiravno se perabi le eno osmino premoga, kakor ga porabi drugi motorji. Izdelal je model, ki je manjši ko zabojček za biškote in vendar deluje s 15 konjskimi močmi. Thornley misli s pomočjo tega motorja omogočiti napravu parnika, ki bo prevozila atlantski ocean v treh dneh. — **Nadvojvoda Oton** je obolél na influenco. — **Nemir** v kaznilnici. Iz Lvo va se poroča, da so 14. t. m. zvečer pričeli v tamošnji kaznilnici razgrajati jetniki. Dva jetnika sta namreč vlomila vrata ter pobegnili. Vendar pa so ju zopet vjeli in pripeljali v zapor. Medtem pa so drugi jetniki prišli k oknom, vpili in metali razne stvari skozi okna. Šele ko je došlo vojaštvo, je nastal mir.

Luther in pljanost. V izborni knjigi p. Denfla o Luthru je mnogo neovržnih zgodovinskih podatkov in citatov, ki razsvet-ljujejo pravi značaj Luthrov. Luther se je zjutraj večkrat podpisoval s pristavkom, da »še ni pijan«. Drugače je moralo biti, kadar se je podpisal »Doctor plenus« (polni doktor). Svoji Katri je pisal: »Jaz žrem kakor Čeh in pijem kakor Nemec, hvala Bogu zato«. Drugič je pisal: »Vsako ljud-tvo mora imeti svojega hudiča. Naš nemški hudič mora biti dober vinski meh in mu mora biti Sauf ime, ker je tako žejen in natrkan in ki ga ne moreš ohladiti, če še toliko vina in piva požreš... Sauf je vse-mogočen bog pri nas Nemcih in je tak kakor morje ali vodenica: Morje ni polno od vseh voda, ki se vanj izlivajo, in vodenica je bolj žejna in huda, čim več pije«. Justus Jonas pa poroča, da je bil Luther vsak dan »toll und voll« in da je skoro vsak dan obljubljal svojo spalnico. — **Knjiga p. Denfla**, katera posebno natančno kritizira tudi Luthrove življenjepise, je dosegla velik uspeh; komaj je izšla, je že vsa pokupljena. Prva knjiga bo morala iziti v drugi izdaji.

Hotel za reveže. V soboto so odprli v Deptfordu na Angleškem hotel za reveže, ki je sezidan po načrtu Rovtenovih hiš. V šestnadstropni hiši je spalnic za 802 gosta. Gostom je na razpolago velika jedilnica, čitalnica, kadilnica in pralnica. Cena za pre-nočišče in porabo vseh teh prostorov je 60 vinarjev za noč. V poslopu se nahaja tudi ceno kopališče.

Otrok — skladatelj. Iz Londona se poroča: Pred kratkim so poklicali mladega skladatelja Maksa Darevskega, da je vodil godbo 40 mož, ki so igrali njegov v petem letu uglasbeni valček. Mlad skladatelj je bil vsprejet z velikim navdušenjem. Dečku je zelo ugajala godba. Deček ni kazal nikakega razburjenja, ampak je nastopal kakor sploh otroci. Ko je godba končala, odšel je po običajnih poklonih zopet k svoji igri. Sedaj je star osem let.

Proti dvo boju v Italiji. Tudi v Italiji se je stvorila zveza proti dvo boju, katere većinoma iz senatorjev, poslancev in profesorjev obstoječi glavni odbor ima svoj sedež v Rimu.

Dekliške gimnazije. Na lvovškem vsučilišču se je vršil shod slušateljic, na katerem je bila vsprejeta resolucija, v kateri zahtevajo, naj se dekliški liceji izpre-mene v osemrazredne, deškimi gimnazijam enake zavode.

Orjaška Tirolka. Nenavadna po svoji velikosti je Tirolka Marija Fasnauer, ki meri na visokost 1-9 m. Stara je 16 let. V svojem 11 letu je tehtala že 110 kg. Pred kratkim je zapustila svoj dom v Ridnaunu, da stopi v službo v neki berolinski rodovini. Plače bo imela mesečno 200 K. Njen oče je stavil pogoj, da vzamejo ž njo tud njeno sestro v službo.

Poboj Indijancev. Argentinske čete so pobile, kakor poroča »Nacion«, mnogo Indijancev. Dotično poročilo se glasi: Ker je bilo delo v sladkornih nasadih pri Sede-smi v pokrajini Salta končano, vračalo se je več čet Indijancev, ki so tamkaj delali,

s svojimi otroci in ženami v Chaco. Večino svojega zaslužka so razdali za jedila in obleko, katero so nameravali nesti seboj. Pri kraju Viktorija v pokrajini Rivadavia trčila je 100 oseb broječa četa teh Indijancev na poročnika Avalos ki je imel 35 mož pri sebi. Poročnik je obdolžil Indijance, da so kradli živino ter jih obkolil. Zastonj so dokazovali, da so popolnoma nedolžni pri tej stvari in so si to, kar imajo, pridobili na pošten način. Nadporočnik Avalos je zapovedal, zvezati vse Indijance. Nato so planili vojaki na nje ter vse s sabljami pomorili. Le otroke so pustili pri življenju ter jih odvedli s seboj. Druge čete teh marljivih Indijancev so se rešile pred temi barbari le z begom. Se celo argentinski časopisi ostro obsojajo to dejanje. Vlada je takoj pričela s preiskavo.

Židovski ponarejalci vina. Iz Petrograda se poroča, da je tamkaj židom le tedaj dovoljeno trgovati z vinom, ako imajo svoje lastne vinograde. Tudi smejo prodajati le svoje vino. Kako zelo židje ponarejajo vino, kaže to, da je komisija, ko je preiskovala vino s pomočjo analize, pri vseh 300 vinskih trgovcih v Besarabiji dobila le ponarejeno vino.

Iz življenja kraljice Aleksandre. Iz Londona se poroča: Nekega dne je srečala angleška kraljica v Marlborough H use mlado modistinjo, ki je prinesla nekaj obleke za princezino. Peljala je deklico v svojo sobo, kjer je natančno ogledovala blago. Ker zna kraljica sama dobro šivati, spoznala je takoj, da je vse delo izvršeno z roko. Na vprašanje, zakaj ni šivala tudi s strojem, priznala ji je deklica s solzami v očeh, da mora skrbeti za svojo bolno mater ter si radi tega ne more pribrati toliko, da bi si kupila šivalni stroj. Ko se je kraljica prepričala, da je vse to res, poslala je takoj bolnici jedil in vina, pridni deklici pa šivalni stroj.

Z 18.000 franki v žepu — glad trpel. 16-letni Lucien Lecoqu je ukradel 18 banknot po tisoč frankov v podružnici francoske narodne banke v svojem rodnem mestu Lille-u in posrečilo se mu je, da je ubežal. Prišel je peš v Donai, kjer je obiskal neki veliki hotel, da bi se najedel, ali ko je plačal s tisočakom, se je to zdelo sumljivo in poslali so po stražnika, a on je zbežal, pustivši tisočak. Sedaj je hodil od Noyellesa do Dougera in po drugih mestih, a nikjer si ni mogel ničesar kupiti, ker ga je hotel vsakdo izročiti redarstvu, ko je pokazal tisočak. Fant je imel srečo, da je povsod ubežal, ali glad ga je mučil in ves raztrgan, lačen in obupan je prišel v Bruselj, kjer ga je glad prisilil, da se je zgledil pri redarstvu, kjer so ga gostoljubno nahranili — pa tudi zaprli vrata za njim.

Kje bo papež Pij X. stanoval in sprejemal. V sedanjem papeževem stanovanju se bo mnogo spremenilo. Dosedanji vhod bodo zaprli in napravili vhod na ravno nasprotnem koncu. V sedanji prvi sprejemni sobi, kjer visi mnogim božjepotnikom dobro znana slika kolinske stolice, bo papež spal. Razprostira se pa nad zasebno knjižnico Leona XIII. in njeni okni so obrnjeni proti Petrovem trgu. V sosednji sobi, nad delavnico Pija X., bo spal papežev tajni kaplan. Tudi naslednja soba, kjer so se nek-daj zbirale cerkvene kongregacije za izvan-redne cerkvene zadeve, se prenovi v spalnico enega tajnih kaplanov. Sedanja prestolna dvorana bo papeževa zasebna kape-llica. Ta leži nad tako zvano »Tronettovo dvorano« Leona XIII. Tu bo Pij X. navadno bral sveto mašo. Ostale sobe se porabijo za garderobo, služabništvo in drugo. Polžaste stopnice bodo vezale gornje stanovanje s spodaj se nahajajočimi vsprejemnimi dvoranami.

Garderoba kraljice Margarite. Najlepša garderoba ima neki laška kraljica-vdova Margarita. Kraljica ne nosi nobene obleke več kakor petkrat, najsi je še tako draga in krasna. Svojo obnošeno obleko daruje svojim služabnicam, katere jih potem prodajajo Angležinjam ali Američankam. Neka znana francoska igralka je bila zelo ponosna na naslanjač, kateri je bil prevlečen s krasnim atlasom od dvorne obleke kraljice Margarite. Ako proda svojo obleko, pridrži si vedno čipke. Med drugim ima tudi žepni robec iz čipk, katerega so trije umetniki delali več let. Ta robec, čegar vrednost se ceni na 150.000 frankov, je tako lehak, da se njegove teže niti ne čuti, in tako fin, da se more zviti in položiti v zlato škatlico bonbonove velikosti.

Cerkveni letopis.

Papež Italijanom.

Sv. oče z njemu lastno ljubeznivostjo Italijanom marikaj prav naravnost pove. V zadnjem pismu o reformi cerkvene glasbe pravi, da je on kot rimski škof dolžan najprej v svoji škofiji paziti, da bo vse prav. Nato citira besede Benedikta XIV., ki je po odhodu romarjev v jubilejnem letu rekel: »Upamo, da se ne vračajo pohujšani po

naših običajih. Na te besede opozarja sveti oče italijansko duhovščino ter jo pozivlja, naj cerkvene običaje spravi v natančen sklad s cerkvenimi zakoni, da bo v dober vzgled romarjem, ki prihajajo iz celega sveta. Posebno velja to o cerkveni glasbi, katera se mora na Italijanskem nujno reformirati. Rimski generalni vikarij kardinal Respighi je dobil povelje takoj v Rimu začeti z reformo.

Papež Pij X. in katoliško časopisje.

Sveti oče je velik prijatelj katoliškega časopisja. V Benetkah je ustanovil političen dnevnik „La Difesa“, kateri jako uspešno pobija politiko liberalnih listov, in zlasti dobro zavrača njih napade na cerkev. Zdaj je pa odlikoval z jako ljubeznivim pismom glavnega urednika pariškega političnega dnevnika „L'Univers“, Eugena Veuillota. Ta odlični časnikar neustrašeno pobija sedanjo framsonsko vladu. Vsaka številka tega velikega francoskega dnevnika je polna izvrstnega gradiva proti razdirajočemu početju liberalcev. Sveti oče ga hvali in blagoslovlja ter mu daje pogum, naj odločno vztraja. Ta list je izpolnoval navodilo Leona XIII., da naj se francoski katoličani vsi postavijo na republikansko stališče in kot enotna katoliška republikanska stranka nastopijo v državi. Zato se pa iz tega izrednega odlikovanja opravičeno sklepa, da tudi Pij X. odo brava to politiko.

Cerkveno petje.

Kongregacija svetih obredov je izdala dekret »Urbi et orbi«, v katerem piše z ozirom na papežev »Motu proprio« o cerkveni glasbi, da je smatrati papeževo pismo kot »codex iuridicus« za cerkveno glasbo, s katerim se odpravljajo privilegiji, ki bi mu nasprotovali. Čim najprej se naj v cerkvah uvede gregorijanski koral soglasen z najboljšimi starimi rokopi.

Reforma cerkvene glasbe.

Komisija za sv. glasbo v Rimu je dobila nalog preiskavati, v koliko sedanja cerkvena glasba ne odgovarja načelom, ki jih je opisal sv. oče. Komisija ima osem članov pod predsedstvom Perossijevim. Ta komisija mora prestudirati cerkvene kompozicije in imenoma izključiti vse, ki nimajo dovolj cerkvenega značaja. Perosi in Rella bosta nadzorovala pouk koralnega petja po duhovskih semeniščih.

V biblično komisijo,

katera ima med katoličani povzdigniti znanstveno proučevanje svetega pisma, je poklican državni tajnik kardinal Merry del Val.

Delovanje sv. očeta Pija X.

Zdi se, da si je sv. oče Pij X. pred vsem stavil ta namen, da reformira cerkveno življenje v Italiji. »Motu proprio« o krščanski demokraciji je bil ves namenjen Italijanom in o cerkveni glasbi je dal sv. oče tudi v prvi vrsti Italijanom navodilo, dasi seveda splošne zapovedi veljajo tudi za druge. Zdaj pripravlja sv. oče nov »Motu proprio« o dušnem pastirovanju s posebnim ozirom na rimske župnije. Vseskozi se vidi pri sv. očetu praktični duh vnetega dušnega pastirja.

Sv. oče Pij X in — ženska toaleta.

Sv. oče Pij X. je sporočil ob času novoletnih soiré portugalskemu poslaniku pri Vatikanu, Martinsu d'Antas, ki je starosta diplomatskega zastopstva, svojo željo, da se naj pri soiréjah, h katerim vabijo tudi cerkvene dostojanstvenike, ženske bolj dostojno oblačijo. — To je beseda na pravem mestu. »Boljše« ženske, ki se drugače dostojno obnašajo, mislijo, da morajo pri takih priložnostih biti dekoletirane do skrajnosti. Če reflektirajo na udeležbo duhovstva pri takih priložnostih, naj jim bo odslej od papeža samega povedano, da se naj bolje oblečejo. Je tudi bolj zdravo, zlasti pozimi!

Cerkvena umetnost.

Iz Rima se poroča, da namerava sv. oče v kratkem izdati pismo o cerkveni umetnosti. Namen mu bo prepričati, da se ne razvlečejo in izgubijo cerkvene umetnine, zlasti stari zgodovinski spominki. Tudi bo sv. oče dal navodilo, kako se naj okrasé cerkve, kaki naj bodo kipi in slike.

Avstrijska delegacija.

Proračunski odsek avstrijske delegacije je začel nadrobno razpravo o rednih vojaških stroških. Vojni minister Pitreich je ugovarjal, da so njegov ekspozé na Ogrskem popolnoma napačno razumeli. Za vojnega ministra morejo biti merodajni le praviloma obstoječi nagodbeni zakoni. Iz Ogrskega zbornicega člena od l. 1867 je popolnoma razvidno stališče, ki je ima zavzeti skupni minister. On ima paziti in čuvati državno pravno in notranjo administrativno samostojnost Ogrske in njenih sodežel ter življenjske pogoje monarhije. — Na vprašanje del. Tollingerja, koliko aspirantov se oglašá za kadetno šolo, je odgovoril vojni minister, da se je oglasilo lani celo 500 prosilcev več kakor pa je bilo prostora. Pri točki »osrednje vodstvo« je

del. Pergelt označil svoje stališče napram Ogrski dovoljenim vojaškim koncesijam. Sklicaval se je na državni temeljni zakon, ki jasno veli, da je vladar sam odgovoren za najvišje vodstvo in organizacijo armade. Govoril je o jezikovnem vprašanju v armadi. Kar se tiče polkovnega jezika, upa govornik, da bo premeščenje k ogrskim polkom ostalo omejeno le na najneobhodnejše slučaje. Delegat dr. Stransky utemeljuje v pododboru vzprejeto resolucijo glede obrtnikov, zlasti glede čevljarских zadrug. V razpravo je poseglo še več delegatov, slednjiš je bila vzprejeta predloga o rednih vojnih stroških in od pododboru stavišene resolucije glede zalaganja vojske. — Govor Pitreichov je bil takoj, ko je nehal govoriti, brzojavno odposlan grofu Tiszi v Budimpešto.

Telefonska in brzojavna poročila.

Celovec, 16. januarja. Na Tolstem vrhu so Slovenci pri občinskih volitvah zmagali v vseh treh razredih.

Trbiž, 16. januarja. Poleg Rabeljskega jezera so orožniki aretovali tri Italijane, nekega zdravnika, bankirja in tovarnarja, ki so hodili okolu bližnje trdnjave. Oblasti sumijo, da so aretovanci laški ogleduhi.

Ptuj, 16. janarija. Dr. Brumen je bil obsojen na 14 dni zaporu, ker je napadel nemški ptujski občinski odbor.

Zagreb, 16. jan. V pravdi proti dr. Potočnjaku zaradi znane knjige sta Potočnjak in Korač zahtevala, naj se zasliši državni pravdnik kot priča, ker je bila preiskava nepravilna. Sodišče to odkloni. Zagovornik nasvetuje, naj se obtožnica predrugači, ker ni povedano obdolženo dejanje in knjižica ni navedena. Drž. pravdnik v tem slučaju zahteva tajno sejo. Sodišče odkloni zagovornikovo zahtevo, pač pa sklne tajno sejo, da se prečita dotična knjiga.

Gradec, 16. jan. Tukaj se je osnoval odbor, ki nabira narodni sklad za koruške Slovence. (Oklic objavimo prih. Ured.)

Gradec, 16. jan. V Puntigamu so prišli iz norišnice pri Gradcu pobeglega blaznega morilca svoje žene, Franca Wissiaka.

Dunaj, 16. januarja. Danes je proćunski odsek avstrijske delegacije odobril redni proračun; proti so glasovali jugoslovanski in češki delegatje.

Dunaj, 16. jan. Nadvojvoda Oton se je prehladil, da ne more iz sobe.

Praga, 16. januarja. Glasilo čeških agrarcev izjavlja, da se ne udeležé spravnih pogajanj z Nemci.

Rim, 16. jan. Dr. Kohn se je izjavil papeževemu drž. tajniku, da ne odstopi, ker ni kriv.

Solun, 16. januarja. Turki prav neusmiljeno nadzorujejo Bolgare. Kdor si upa vstopiti v kak konzulat, je aretiran ter pridržan dolgo časa v preiskavi. Nihče ne more dobiti več potnega lista, nikogar Turki ne pusté čez mejo. Bolgarska trgovina je v razvoju popolnoma ovirana. Ječe so vsak dan bolj polne.

Belgrad, 16. januarja. Povodom stoletnice vstanka proti Turkom se vrše po vsej Srbiji velike slavnosti.

Draždane, 16. januarja. Japonska vlada je tukaj naročila mnogo zdravniških potrebščin.

London, 16. januarja. Zdravnik je konstatiral nevarno bolezen kralja Edwarda.

Berolin, 16. jan. Japonska vlada je vprašala poresko družbo za premog, ali more dobiti premoga za slučaj vojske.

Zofija, 16. januarja. Japonska vlada je poslala štiri svoje častnike na Bolgarsko, da proučujejo taktične in strategične posameznosti zadnje rusko-turške vojske. Japonski častniki se mude sedaj pri Plevni.

Peking, 16. januarja. Cesarski namestnik v Vzhodni Aziji, Aleksejev, je ob novoletnem sprejemu naglašal, da car želi miru.

Darovi.

Poslani našemu uredništvu:

Družbi sv. Cirila in Metoda: g. Zevnik 7 K, g. Rasberger 679, g. Steska 5 K, izobr. društvo v Šmartnem pri Kranju 5 kron.

Za pogorelce v Bohinju: Neimenovan 2 K, g. Bojanec 17 K, g. Gabriel 2 K, župni urad Col 16 K, g. Brezovšek 3 K, župni urad Suhor 22 K, gosp. Korbič 57-84 K, gosp. Fr. Rozman, uradnik „Gosp. Zveze“, 6 K.

Za Korošce: Župni urad St. Oselica 10 K.

Za zavod sv. Nikolaja v Trstu: g. Steska 5 K.

Za Jeranovo mizo: g. Lavtižer 3 kron.

Za Macedonce: g. dr. Ehrlich 51 kron.

Bog plačaj!

Za pogorelce v Srednji vasi v Bohinju.

Visokorodni gosp. Konstancij in Nežika princeza Polignac v Torquay na Angleškem 51 K 8 h. Zbirka mestnega županstva v Radovljici in sicer: p. n. gg.: Oton pl. De-tela, c. kr. okraj, glavar, 10 K; E. Ferik, c. k. sod. svetnik, 5 K; Wanschou, c. kr. knjigovodja, 1 K; G. Zizula, c. kr. davčni oficijal, 2 K; Jos. Mahorčič, c. kr. kancelist, 1 K; Val. Cerovšek, kancelist, 50 h; A. Roblek, mestni župan, 10 K; dr. J. Villan, odvetnik, 2 K; gospa Mar. Hudovernig 10 K; Žun, c. kr. davč. nadz., 1 K; Sattig, geomet., 1 K; gospa Mar. Turk in H. T. 4 K; dr. Voves 3 K; Staudecher 1 K; Fr. Taučer, c. kr. dav. svetnik v p., 2; Koman 40 h; Vinko Hudovernik, posestnik, 10 K; Soklič 1 K; Iv. Avgustin 1 K; Jos. Bogataj 2 K; Golmajar 1 K; Fr. Pretner 2 K; J. Fajdiga 1 K; J. Bulovec st. 1 K; Ivan Bulovec ml. 5 K; Stiglic 1 K; Dolžan, gostil., 2 K; Rožman, Lipnica, 1 K; Vorna, Lipnica, 1 K; Anton Mrak vulgo Žilih 1 K; Oroslav Župšič 1 K; J. Sartori 5 K; nekdo 20 h; nekdo 20 h; V. Resman, posestnik, 10 K; J. Tepina 1 K; M. Zalokar 1 K 20 h; Praprotnik 2 K; Ipavic? 2 K; Jož. Rabič 1 K; Fr. Schitnik, c. kr. okraj. kom., 2 K; J. Schubitz, c. kr. davkar v p., 2 K; gospa Ivana Mulej 1 K; Homan 3 K; Bouček, c. kr. gozdni kom., 1 K; M. Kosmač 2 K; Rekar, c. kr. sodni pristav, 1 K; A. Žebre, c. kr. sod. pristav, 2 K; dr. Jelovšek 3 K; dve osebi zavoj obleke in blaga za obleko.

Bog povrni!

Za pomožni odbor:

Ivan Berlic, župnik.

Društva.

(Narodna čitalnica v Črnomlju) imela je dne 9. prosinca redni letni občni zb. r, pri katerem so bili izvoljeni v odbor sledeči gospodje: Demšar Gojmir, predsednik, Strle Rudolf, podpredsednik, Adler Stanko, tajnik, Müller Karol, blagajnik, Praznik Stefan, knjižničar in Emil Kanda, odbornik. Čitalnica je naročena na trinajst listov.

(Pevsko društvo »Ljubljana«) vabi na IV. kmetski ples, kateri se vrši v nedeljo, dne 17. januarja, v društveni dvorani na Turjaškem trgu št. 1 (Puntigamska pivnica). Sodeluje godba c. in kr. pešpolka št. 27 in mestna godba. Začetek ob polu 8, uri zvečer. Vstopnina za osebo 1 K, obitelj treh oseb 2 K 40 v.

Gospodinje, pozor!

Neki pregovor pravi: »Sekira v hiši prihrani tesarja«, to more pač veljati, toda kar pomeni v hiši šivalni stroj, more pomiti le oni, ki se je kdaj ozrl v prodajalno tukajšnje trgovine **Singer & Co., akciska družba za šivalne stroje, Sv. Petra cesta št. 4.**

Mnogo hvale uživa štedljiva gospodinja, ki sama izdeluje obleke zase in za svoje otroke in 1000 marljivih žensk se mora zahvaliti za vsakdanji kruh le šivalnemu stroju, ki je najvažnejši predmet pri vsakem domačem delu. Že samo to priporoča šivalni stroj, kaj šele, če upoštevamo še najbolj umetne vezenine, ki jih je možno izvrševati s pomočjo tega šivalnega stroja, ki je pač neobhodno potreben v vsakem gospodinjstvu. Kaj more nuditi tak izvirni Singerjev šivalni stroj, vidimo v prodajalnici te trvdke na Sv. Petra cesti št. 4, kamor je vsakomur dovoljen vstop, ne da bi ga kdo silil, da kaj kupi, in kjer si more ogledati prava mojsterska dela s šivalnimi stroji.

Meteorologično poročilo.

Vrhina nad morjem 306,2 m, srednji zračni tlak 756 mm.

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Veterevi.	Nebo	7 dnevna prog.
15. 9. zveč.	733.1	2-8	sl. zah.	jasno	
16. 7. jut.	734.5	1-6	sl. svzh.	del. jasno	4-0
2. popol.	732.5	3-9	sl. svzh.	obl.	
Srednja včerašnja temperatura 3,6°, normale — 2,5°					

Poslano.

Jako ljubezniv proti meni je »Slovenski Narod« v 8. šte. Piše namreč: »Se obnaša kot pijana muha, ter kriči, da sta Hein in Kaltenegger kapitulirala pred njim. To je že čez vso mero nesramno, skoraj še nesramnejše, kakor tuje babnice pod tujim imenom vlačiti po ljubljanskih hotelih!« itd. V Dobrépoljah pa vsi vedo, da nič ne kričim in prav tiho in mirno hodim v šolo in iz šole. Tudi ne vem, da sta gospoda Hein in Kaltenegger kapitulirala prav pred menoj, in prosim, da se »Narod« določneje izrazi o tem, da bom natančneje obveščen o vsej kapitulaciji. Poleg tega ga prav uljudno prosim, da se natančneje izrazi o tistih tujih babnicah, ki sem jih baje pod tujim imenom vlačil po ljubljanskih hotelih. Osveži naj vendar moj spomin, ki se danes ne morem spomniti nobene »tujih babnic«, a svojemu poročilu ste vendar dolžni dati vsaj znak resnice! Vsaj toliko ozira imejte do svojih »vernih« čitateljev! Znani so vam ljubljanski hoteli in dobro znane vse tiste ljubljanske »gospodične«, katere zmerjate v tem slučaju z babnicami, pa najbolj ustrezete meni in svojim čitateljem, ako navede ime hotela, ime »tuje babnice«, čas itd. To bo vleklo! ... Sicer pa »Narod« ne sme misliti, da me s takim podtikanjem kaj jezi, kar ravno nameruje. Cisto nič, ampak samo priliko mi daje opazovati, kako dr. Tavčar tolmači svojo in mojo imuniteto!

V Dobrépoljah, dné 13. jan. 1904.

Fr. Jaklič,

učitelj in deželni poslanec.

Javna zahvala.

Udano podpisano županstvo šteje si v prijetno dolžnost slavnemu generalnemu zastopu c. kr. priv. zavarovalnice »Avstrijski Feniks« v Ljubljani za hitro izvršitev cenitve in vsestransko kulantno postopanje napram dné 28. novembra 1903 po požaru prizadetim posestnikom v Srednji vasi, za točno in neprikrajšano izplačilo zavarovalnine v svojem in v imenu pogorelecev tem potom zaslužen priznanje in najtoplejšo zahvalo izreči.

Županstvo Srednja vas v Bohinju, dné 18. decembra 1903.

Župan:

Korošec m. p.

71 1—1

Izjava.

Podpisani **Janex Urbančič**, kovaški mojster v Ljubljani, obžalujem in prekličem vse žaljive besede, katere sem kedaj v razburjenosti govoril o svojem bratu **Valentinu Urbančiču**, kovaškem mojstru v Ljubljani, ter izjavljam javno, da ne vem nič slabega od njega.

Ljubljana, dne 12. januarja 1904.

70 1—1

Janex Urbančič.

Zahvala.

Posestnik gospod **Jakob Schober** je podaril ljubljanskemu gasilnemu in reševalnemu društvu priznavši človekoljubno delavnost društva, znesek 200 K.

V imenu društva se gospodu darovalcu za velik in nepričakovan dar najtoplejše zahvaljujeva ter ga prosiva še nadalje naklonjenosti.

75 1—1

V Ljubljani, dne 16. januarja 1904.

Fran Barle
blagajnik.

Ludovik Stricel
načelnik.

Tvrdba **J. Perdan** v Ljubljani sprejme takoj spretno

72 1—1

blagajničarico

in zanesljivega

kletarskega hlapca.

Išče se

zanesljiva oseba

najbolje penzionist, kot nadzornik.

Znanje slovenščine in nemščine v govoru in pisavi neobhodno potrebno. Plača po dogovoru in zmožnostih.

Lastnoročno pisane ponudbe do 20. t. m. pod naslovom: St. 51, poste restante, Ljubljana.

69 1—1

Gospodična,

katera bi bila tudi sama
zmožna voditi trgovino
z manufakturn. blagom

sprejme se takoj v službo!

Več o tem pové upravništvo „Slovenca“. 30 7

Stab tek, pomamljivo prebavljanje, nabaviti v
želodcu, glavobol iz želodca, omedlevica, zaprtje
in druge želodčne bolezni in težave odpravljajo
Bradyjeve kapljice za želodec (Marija-Goljske)
izborne preizkušene sredstvo. Naj se zahteva iz-
rečno Bradyjeve želodčne kapljice. Dobivajo se v
lekarnah, kjer jih pa ni, pa neposredno pri le-
karju C. BRADY DUNAJ, I. Fleischmarkt št. 1.
Cena ene stekla K-80 in vel steklenici K-140 z
navodilom v porabi. 1899 12-5

Učenec

zdrav in iz počtene hiše, za trgovino pri-
merno izobražen, se sprejme takoj v manu-
fakturno in spicerijsko trgovino na Vrhniki.
— Ponudbe se naj adresirajo: **Rutner**
Rudolf, trgovec, Vrhnika. 62 2-1

Perje za postelje in puh

priporoča po najnižjih cenah
571 71 **F. HITI**,
Pred škofijo šte. 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Suhe gobe, orehe, predivo,
želod, vsake vrste fižol, žito,
sadje, suho in sveže, sploh vse
deželne pridelke, 1484 18
kupi **Anton Kolenc** v Celju.

Ciril-Metodove biškote

zantevajte slovenski rodoljubi v
vsaki prodajalni in pekarni. Ti
piškoti so najboljši.
Naročila sprejema družbin založnik **S.**
H. Škerl, Sv. Ivan pri Trstu.

Besednjak

hrvatskega jezika, sestavili in priredili
dr. F. Iveković i. dr. Ivan Broz. Zvezek I.
A—O. Zagreb 1901, vel. osmerka. Strani VIII
in 951. Zvezek II. P—Z., strani 878. Ako-
ravno je izdatek za izdavanja tega dela
ogromen (33-608 K 92 v), vendar se je zni-
žala dosedanja cena od 40 K (20 gld.) na
malo sveto 16 kron (8 gld.) vplačanih v
Zagreb. **Zagreb, Kapfoll 6.**

74 1-1 **Dr. F. Iveković.**

Naznanilo.

Gostilna na Laverci se čez zimo
opusti in s prvim aprilom zopet
odpre. Do tje se išče

spretna gostilničarka

s primerno kaveljo na račun.
Natančneje se poizve pri **Karol Len-**
četu, posestniku in vinskem trgovcu na
Laverci. 37 3-2

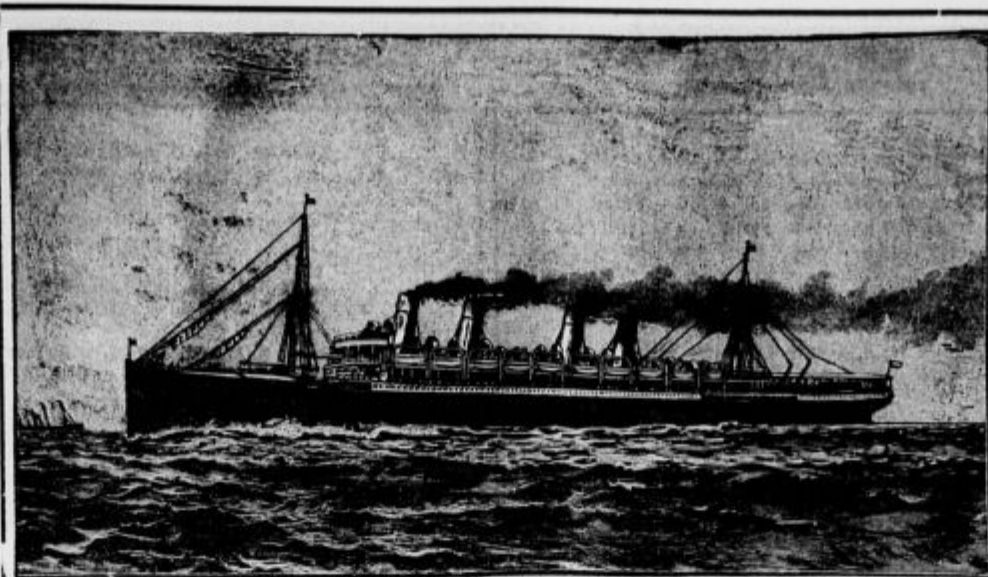
Za otroške bolezni,

za katere je tako pogostem potrebno kisline ima-
jočih sredstev, posebno opozarjajo zdravniki na

MATTONIJEV
GISSHÜBLER
naravna
alkalična kislina
ki je posebno pripravna zaradi svojega milega
vpliva in jo toraj zapisujejo pri želodčni kislini
škrofeljnih, krvicah, otoku šlez itd., in
ravno tako pri kataru sapnika in oslovom
kašlju. (Dvornega svetnika Löschnerja mono-
grafija o Giesshübl Sauerbrun. IV 38-8)

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih
specijerskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in
vinom.

Zaloga pri **Mihail Kastner-ju** in **Peter Lassnik-u**
v Ljubljani.

Največji, najhitrejši in najvarnejši brzoparniki, kakor: „Kaiser Wilhelm II.“, „Kronprinz
Wilhelm“, „Kaiser Wilhelm der Grosse“, ki vozijo

v Ameriko (Bremen-New-York).

Vozne liste za vse razrede in po ameriškanskih železnicah prodaja po predpisanih
in najnižjih cenah in da brezplačno poročila

Eduard Tavčar koncesijonirani glavni zastopnik za Kranjsko
v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 35, nasproti stari „Tišlerjevi“ gostilni.

63 30-1

V najem se dá prostorna baraka

nasproti kolodvoru nove železnice
Podbrdo-Gorica v Hudi južini pa c. št.
339 pripravna za trgovino g. slano, preno-
čevanje delavcev. Zraven barake je z dan
prostor za pekarijo in 12 m dog. hram kot
izvrstna shramba za pivo in vino. Tudi je
pri baraki lep vrtič za zelonjavo

Taki ponudniki se sprejmejo, kateri se
zavežejo najemščino en mesec naprej pla-
čevati.

Ponudbe sprejema upravništvo „Slo-
venca“. 50 5-5

Proda se

pritlična hiša z gospodarskim poslopjem ter
sadnim in zelenjadnim vrtom; hiša primerna
za trgovino. Pojasnila daje iz prijaznosti
upravništvo Slovenca. 3 3-3

Jernej Bahovec

trgovina papirja, pisalnega in ri-
salnega orodja v Ljubljani

Sv. Petra cesta šte. 2

2 52-3 Filijalka

Resljeva cesta šte. 7

priporoča

najbolje urejeno zalogo različ-
nega papirja, trgovskih in po-
slovnih knjig, šolskih zvezkov,
beležnic, črnila itd.

Dimnik, Avstrijska zgodovina za
ljudske šole, nastenske table za
ljudske šole, molitvenike v raznih
vezeh, kipe slovenskih literatov,
razno galanterijsko blago itd.

Nizke cene, točna in solidna postrežba.

Nič več telesnega zaprtja, ako se vživa Huss-ova pogača.

Zaloga: Duv., XVIII., Ladenburggasse 46.
Prospekt brezplačno. — Pošiljatev za poskušnjo:
12 kosov franco 3 K po povzetju. 72 52-4

IVAN DOGAN
mizarski mojster v Ljubljani, (Medjatova hiša šte. 19)

priporoča

svojo bogato

zalogo

hišne oprave.

Spalnetjerjedilne

sobe za salone.

Divane

vsake vrste.

Modrace in žimnice na peresih, podobe, ogledala, otročje vozičke itd.

Naročila se točno izvršujejo.

Cenik s podobami zastoni in franko. 1564 8

Konkurenca nemožna!

Krasne pesmi za vsako
slovensko družino. 33

V mladem jutru.

Pesmi. — Silvin Sardenko.

Cena broširani knjigi 1 K 50 h, vezani
2 K 20 h.

Prodaja jih: Upravništvo „Dom in
Sveta“ v Marjanišču, Katol. Buk-
varna in Ničmanova prodajalna v
Ljubljani.

66

10-2

ANTON PRESKER

1357 86

krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 16

se priporoča preč. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

iz trpežnega in solidnega blaga
po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo
zalogo

izgotovljene obleke

posebno na haveloke v naj-
večji izbiri po najnižjih cenah

Dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov

Posestvo

je naprodaj

v lepem kraju ob novi državni
železnici v Rožni dolini na Ko-
roškem.

Posestvo obstoji iz njiv, travnikov in
gozdov; v hiši je stara krčma, prodajalnica
ter prodaja tobaka. Ista je pripravna tudi za
kako drugo kupčijo.

Cena posestva je 10.600 kron. Plača po
dogovoru

Naslov posestnika pové iz prijaznosti
upravništvo „Slovenca“. 1522 19

Kuharico

moralnega vedenja, po-
šteno, staro nad 30 let, ki
zna dobro kruh peči,

sprejemem takoj v službo.

Opravila malo.

67 2-2 Ponudbe sprejema

Janko Homan,
Češnjica pri Škofji Loki.

Varstvena znamka.

Poskusite
pristni
rastlinski
likér
„Florian“

Po okusu in zdravem
učinku prvak likérjev.

Ogreva in oživlja teló,
Budí tek in prebavo,
Daje dobro spanje.

Lastnik:

Edmund Kavčič v Ljubljani.

Vzorci se radovoljno dajejo
brezplačno. 1741 12

Dom in Svet

mesečnik s podobami za lep-
slovje in znanstvo.

Založnik in lastnik „Marijanišče“
v Ljubljani; urejajo ga dr. Mih.
Opeka in dr. E. Lampe.

Naročnina za celo leto znaša 9 K,
za dijake 6 K 80 h.

V nobeni slovenski rod-
bini ne bi smelo manjkati
tega leposlovnega lista!

List za mladino!

Vrtec
s prilogo
„Angelček“.

Izhaja dné 1. vsakega meseca z lepimi sli-
kami in podučno-zabavnim berilom.

Dobé se še prejšnji letniki po znižani ceni. Mla-
dinoljubi, sezajte po tem edino priporočila vrednem
mladinskem listu in ga širite med nadobudno mladino.
Naroča se pri uredništvu, Sv. Petra cesta št. 78
v Ljubljani.

Kam?

Spisi Krištofa Šmida se vedno nade-
ujejo; namenjeni so naši mladini ter tudi
bili priporočani od več strani. Primerni so
kot darila ob vsaki priliki, zato jih tudi na
zahtevanje večemo v primerno obliko.

Spisi Krištofa Šmida.

Povesti za mladino.

Zelo primerno novoletno darilo!

- I. zvezek: Ljudevit Hrastar. — Golobček. Poslo-
venil P. Flor. Hrovat. Mehko vezan
60, trdo 80 h. (Drugi natis)
- II. „Jozafat, kraljevi sin Indije. Poslo-
venil P. Flor. Hrovat. Mehko vezan
60, trdo 80 h. (Drugi natis)
- III. „Pridni Janeček in hudobni Mihec.
Posl. P. Flor. Hrovat. Mehko vezan
80 h, trdo 1 K.
- IV. „Kanaček, Kresnica, Kapelica v
gozdu. Posl. P. H. Sattner. Mehko
vezan 40, trdo 60 h.
- V. „Slavček. — Nema deklica. Poslov.
P. Flor. Hrovat. Mehko vezano 40 h,
trdo 90 h.
- VI. „Ferdinand. Poslov. P. Flor. Hrovat.
Mehko vez. 60, trdo 80 h.
- VII. „Jagnje. — Starček z gore. P. Flor.
Hrovat. Mehko vez. 70, trdo 90 h.
- VIII. „Pirhi. — Ivan, turški soženj. —
Krščanska obitelj (družina.) Poslo-
venil P. Flor. Hrovat. Mehko vezan
60, trdo 80 h.
- IX. „Hmeljevo cvetje. — Marijina po-
doba. Posl. P. Flor. Hrovat. Mehko
vezan 60, trdo 80 h.

V knjigarno J. Krajec nasl. v Novem mestu.
Ondi je bogata zaloga v to stroko spadajočih predmetov.

- X. zvezek: Ludovik, mladi izseljenec. Poslo-
venil P. Flor. Hrovat. Mehko vezan
60, trdo 80 h.
- XI. „Najboljša dedščina. — Leseni križ.
Posl. P. Flor. Hrovat. Mehko vezan
40, trdo 60 h.
- XII. „Roza Jelodvorska. Izdalo Katoliško
tiskovno društvo v Ljubljani. Mehko
vezan 60, trdo 80 h.
- XIII. „Sveti večer. Posl. Fr. Salezij. Mehko
vezan 60, trdo 80 h.

Molitveniki za mladino.

Duhovno veselje, različna vezava in cena od
90 h do K 4.—

Jezus, dobri pastir, rud. obr. 70 h, zl. obr. K 1.—.

Marija, varhinja nedolžnosti, različna vezava
in cena od 60 h do K 2.—.

Molitvenik za dečke. V platno vez. 60 h.

Molitvenik za deklice. V platno vezan 60 h.

Nebeške iskricke, različna vezava in cena od 70 h
do K 1.40.

Nebesa naš dom, razl. vez. in cena od 90 h do 5 K.

Otroška pobožnost, različna vezava in cena od
38 h do K 1.20.

Pobožni otrok, razl. vez. in cena od 40 h do K 1.30.

Pobožni učenec, 50 h.

Pustite te male k meni, različna vezava in cena
od 60 h do K 1.60.

Rajski glasovi, razl. vez. in cena od 90 h do K 3.—.

Skrbi za dušo, razl. vez. in cena od 90 h do K 4.—.

Sveta ura (debeli tisk) različna vezava in cena
od 90 h do K 3.—.

Sv. Angelj varuh (mala oblika od 64 h do K 1.60).

Sveto opravilo, Čede, Vezava v platno, 70 h.

Vrtec nebeški, razl. vez. in cena od 80 h do K 1.60.

In še več drugih lepih molitvenikov za mladino.

Zabavne knjige:

Božični darovi. Cerkvica na skali. Cvetina
Borogradska. Car in tesar. Čas je zlato. Doma
in na tujem. Erazem Predjamski. Evstahija.
Evstahij. Grizelda. Genovefa, sveta grobnja.
Hildegarda zveščana. Hirlanda. Izanami, mala
japonka. Izdajalca domovine. Jama nad Do-
brušo. Ključek lažnjivi. Kustoca in Vis. Knez
črni Jurij. Kako je izgubil gozd. Mali vse-
znalec. Mirko Poštenjakovič. Močni baron
Ravbar. Na valovih južnega morja. Najdenček.
Naselnikova hči. Nezgoda na Palavanu. Pod
turškim jarmom. Prst božji. Pripovedka o
vetru. Peter Rokodelščič. Rešitev o pravem
času. Ribičev sin. Robinson. Repoštev. Sreča
v nesreči. Sveta Notburga. S prestola na
morišče. Sita, mala Hindostanka. Šaljivi
Jaka. Vrtemirov prstan. V delu rešitev. Zbirka
narodnih pripovedek. Zlata vas. Zlate jagode.

Dalje so tu v zalogi:

Molitvene brošure. Šolske knjige in tisko-
vine. Podobe za prvo sv. obhajilo. Tiskovine
za župne in občinske urade.

Razne druge tiskovine.

Tiskarna

se priporoča za izvrševanje vseh tiskarskih del;
na novo urejena, moderno opremljena

knjigoveznica

pa v vezanje vsakršnih knjig in drugih knji-
goveških del.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani

priporočaj:

Kos, dr. Franc, Gradivo za zgodovino Slovencev v
srednjem veku. I. knjiga (I. 501—800). Izdala „Leo-
nova družba“. K 8.—.

Manzoni, Zoročenca. Milanska povest iz sedemnajstega
stoletja. K 2.—.

Sienkiewicz-Podravski, Quo vadis? Roman iz
Neronove dobe. K 3.—, vezano K 4.80.

Sienkiewicz-Podravski, Križarji. Zgodov. roman
v štirih delih. 2 zvezka K 5.20.

Wolf-Pleteršnik, Slovensko-nemški slovar. Dva
zvezka vezana K 29.—.

Najnovije (1904):

Andrees Neuer allgemeiner und österreichisch-
ungarischer Handatlas in 126 Haupt-u. 131 Neben-
karten nebst vollständigem alphabetischem Namen-
verzeichnis (Scobel) vezano K 45.—.

Kdor pozna novejšo izdajo Andree-jevega atlanta, se
pač ne more načuditi krasnim, različno tiskanim zemlje-
vidom, njih skrajni preciznosti in vestni sigurnosti. Popolno
alfabetično kazalo vseh v zeljevidih nahajajočih se imen
pokaže iskalcu prvi hip določeni predmet. Nova izdaja
nam toliko bolj ustreza, ker avstrijsko monarhijo in nje
pokrajine prav nadrobno precizira in upošteva vsa najno-
vejša geografična dejstva.

De Waal, Mgr. Dr. Anton, Papst Pius X. Ein Lebens-
bild des heiligen Vaters. Mit einem Rückblick auf
die letzten Tage Leo XIII. (Titelbild Pius X. und
137 Abbildungen im Text.) vezano K 4.80.

Fäh, dr. Anton, Geschichte der bildenden Künste.
Zweite Auflage. Mit einem Titelbilde, 36 Tafeln und
940 Abbildungen im Texte. XX + 785 strani vezano
K 30.—.

Herders Konversations-Lexikon. Dritte Auflage Reich
illustriert durch Textabbildungen, Tafeln und Karten.
II. zvezek sega do besede Eldorado, vezan K 15.—.

— Edini večji leksik, pisan s katoliškega stališča, bo
obsegal osem vezanih zvezkov po K 15.—.

Kirsch-Luksch, Geschichte d. katholischen Kirche.
Herausgegeben von der „Oesterreichischen Leo-Ges-
ellschaft“ in Wien. Mit circa 50 Tafelbildern und
über 800 Abbildungen im Text. Izšlo bo 20—25 se-
šitkov z nekako tritedenskim presledkom. Sešitek
obsega dve do tri pole in 2 prilogi ter stane a K 1.20.

— H koncu dela se izdajo izvirne platnice.

Izbrana in jako bogata zaloga knjig vsake vrste slovstva, po-
sebno pa liturgičnih, kakor so: Missale Romanum, Missae pro
def., Breviarium Romanum, Horae Diurnae, Rituale etc.

Bogoslovna književnost: Pridige, legende, knjige za premišlje-
vanje in spodbudno življenje. — Molitvenikov največja izbira.

Spisi za mladino. — Cerkvene skladbe.

Tu se izvršujejo najtočnejše vsa naročila
na časopise, avstrijske in inozemske.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Kje?

V prodajalni „Katoliškega tiskovnega društva“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice 2,
dobi vsakdo po najnižji ceni:

Molitvenike:

Presveto Srce Jezusovo. — Usnje K 1.80, z
zlata obreza K 2.40.

Spomin na Jezusa, usnje 70 h, z zlata
obreza 96 h.

Rafael, za odraslo mladino; platno K 1.50,
usnje 1.60, z zlata obreza K 2.—.

Jezus dobri pastir, usnje 72 h, z zlata
obreza K 1.—.

Odpustki (Sajovic), usnje K 1.80, z zlata ob-
reza K 2.20.

Sveti križev pot (Leon. a P. Mau-
ricio) 80 h.

Srce ali spoznanje in zboljšanje človeškega
srca. Usnje K 1.80, z zlata obreza 2.40.

Piloteja. Usnje K 1.80, zl. obr. K 2.40.

Jezus na križu, moja ljubezen. Večja in manjša
ter finca oblika, od K 1.20 do K 2.20.

Zvonček nebeški. Usnje K 1.10, z zlata
obreza K 1.60.

Marija naša pomočnica. Usnje K 1.70, z zlata
obreza 2.20.

Sveta nebesa s precej debelimi črkami.
Usnje K 1.40, z zlata obreza K 2.—.

dalje:

Vedno češčenje, v usnji K 2.40, z zlato obrezo
K 3.20.

Kruh nebeški, v usnji K 1.80, z zlato obrezo
K 2.40.

Pot v nebesa, za ude III. reda, v usnji K 1.80,
z zlato obrezo K 2.40.

Dušni vodnik, z velikimi črkami, usnje K 2.—,
z zlato obrezo K 2.60.

Večna molitev, v polusnji K 2.—, usnje K 2.40,
z zlato obrezo K 3.—

in mnogo drugih v poljubni obliki in vezavi.

Devocionalije:

Barvani in beli kipi v poljubni velikosti:
Srce Jezusovo, Srce Marijino, Brezn. Spo-
četje, Sv. Anton, Sv. Frančišek Asiški in
razni drugi do 1 m višine.

Enotno prirejene svetinje za moške in ženske
Marijine družbe s trakovi, lepo in solidno
delo.

Rožni veneci v največji izbiri, od najfinejše do
najcenejše vrste; leseni, koščeni, biserni,
kokus in drugi; križci v poljubni izdelavi!

Jezušček praški, v razni velikosti, iz kovine
in terra cotta, v lični izdelavi.

Tukaj so tudi vedno v zalogi najraznovrst-
nejše podobice s slovenskimi podpisi in
molitvicami, 100 kom. od K —.70 do K 6.

Podobice Pija X. 100 kom. K 3.—.

Enako se dobé v največji izbiri podobe za
okvir, oljate barve, raznovrstne velikosti
in cene.

V zalogi so tudi:

Križi s stolalom in brez stolala, leseni in ko-
vinski, razne velikosti in cene.

Srebrne svetinje, raznovrstne po K —.90, 1.30,
1.70, 2.90 in višje.

Navadne svetinje iz aluminija: Srca Jezuso-
vega in Marijinega, Naše ljube Gospe, čistega
Spočetja itd. 144 kom. K 1.44 in višje.

Vsprejemne podobice za razne bratovščine itd.

**Druge knjige in pisalne po-
trebščine:**

Papir, pisalni, pisemski vsakovrstne kakovosti
in poljubnega formata, od najfinejšega do
navadnega.

Albumi; razne knjige kot oznanilna knjiga,
knjiga za oklice, in mnoge druge; razno-
vrstne tinte, tuši in drugo rizbeno orodje.

Zavitki za pisma in vizitke, šolski zvezek
in druge šolske potrebščine, kot ravnila,
merila, krede, barve, razna peresa itd.

Navadni in fini peresniki, svinčniki, gumi
arabicum, preparacije, šestila od navadne
do najfinejše izdelave itd.

Okviri za risbe, podobice in fotografije, razni
drugi okraski in nastavki iz kovine, lesa itd.,
sploh vsi v to stroko spadajoči predmeti.

V zalogi so tudi:

Stoletna pratika dvajsetega stoletja. (Dr. Gregorij
Pečjak.) Mehko vezana K 1.30, pol platno
K 1.80, pol usnje K 2.—.

Slovenska kuharica. (Magdal. Bleiweis.) Mehko
vezana K 3.—, platno K 3.60.

Roza Jelodvorska. (Spisi Krištof Šmida.) Mehko
vezana 60 h, pol platno 80 h.

Lurški čudeži. (Francoski spisal Henrik Lasér.
Poslovenil Frančišek Marešič. — Vezano v
pol platno K 2.—.

Odgovori na ugovore proti sveti veri; iz fran-
coskega prev. A. M. Broš. 60 h, kart. 80 h.

Kratek poduk o sv. zakonu. (Janez Zabukovec.)
Stane 70 h.

Slovenski učitelj.

Glasilo krščansko mislečih
učiteljev in vzgojiteljev.

V. letnik.

Izhaja 15. vsakega meseca na
poldrugi poli.

Urejuje in izdaja Fr. Jaklič, učitelj.

Naročnino prejema upravništvo
v Ljubljani in znaša celoletno 10 K.

Katol. Obzornik

Ravnokar je izšel:

I. zvezek VIII. letnika!

„Katoliški Obzornik“ je krščanska revija
za verska, filozofska, socijalna in literarna vpra-
šanja. Izhaja štirikrat na leto. — Cena 5 K. —
Urejuje dr. Aleš Ušeničnik, profesor bogoslovja.
Naročnino sprejema upravništvo „Katoliškega
Obzornika“ v Ljubljani.

Izobraženi Slovenci, naročajte to revijo, da
se bolj in bolj zbudi med nami krščanska zavest
in navdušenje za krščanske ideale!

V zalogi sta še VI. in VII. letnik, prejšnji
so že pošli.

Marija Sattner,

Ljubljana, Dunajska cesta št. 19, II. stop., II. nadstr. (Medijatova hiša).

se priporoča preč. duhovščini za

izdelovanje

cerkvenih

para-

mentov.

Izdeluje cele ornate, kazule v vseh liturgičnih barvah, pluvijale, obhajilne burze, stole in vse za službo božjo potrebne stvari, priproste in najfineje, kakor se glasi naročilo, v svilnatem in zlatem vezenju. — Izdeluje tudi bandera in baldahine ter izvršuje vsakovrstno cerkveno perilo iz pristnega platna. Vporablja samo dobre blage, cene po mogočnosti nizke, zagotavlja trpežno, vestno delo in hitro postrežbo. Prenovljenje starih paramentov tudi rado- voljno prevzame.

1724 2

Preuzetje gostilne.

Uljudno naznanja, da sva prevzela znano

Hafnerjevo pivovarno

— vhod Sv. Petra cesta šte. 47 ali Homenskega ulice. —

Potrudi se bodem glavno občinstvo vsak čas s priznano dobro gorke in mrzlo jedjo po primerni ceni kakor tudi z vsakovrstnim dobrim vinom iz soda in buteljkah ter Gössovim marčnim pivom postreči.

Sprejem tudi abonente za opoldan in zvečer po dogovoru. Slavnim društvom je tudi lepi salon za zborovanja ali veselice brezplačno na razpolago.

Za mnogobrojni obisk prosita

44 3—2

Anton in Julka Albert.

Pariška svetovna razstava 1901 „Grand Prix“.

Najvišja odlika!

Na 7 prejšnjih razstavah s prvimi darili odlikovano.

Pristno
le, če
na
podplatu

in usta-
novno
leto
1860.

Šent Peterburške
GALOSHE
čevlji za sneg, „Storm Slippers“.

1592 10—8

Vsak dan jih izdela
tovarna
40.000 parov!

Edini kontrahenti: Messtorff, Behn & Co., Wien, I.

Na debelo in drobno pri
Anton Krisperju v Ljubljani
kakor pri sledečih trgovinah:

V Ljubljani so na prodaj pri: Češkuti Marija, J. S. Benedikt, Petrič Vaso, Persche Alojzij, Treo Karolina, Ant. Leutgeb, Julije Stor, Ernest Sark, I. C. Hamann, Vikt. Gerhauser.

Brinšek Ivan T-novo, Engelsberger Rud. Krško, Homann Friderik, Homann Oto, Fürsager Leopold v Radoljci, Gratner Jurij Kamnik, Gatsch A. Kostanjevica, Lapajne Valentin Idrija, Pollak Marija Kranj, Petelin Andrej Ribnica, Trevn Valentin Idrija, Trevn Anton Jesenice, Verbič Anton Sevnica, Lebinger & Borgmann Litija, E. Hoffmann Kočevje, Jonke Franc, Bartelme Josip Kočevje

Bratje Novakovič

lastniki vinogradov na otoku Braču in v Makarskem primorju v Dalmaciji.

Prodaja v stekleni-
cah in pisarna:
Starl trg št. 15

Ljubljana

Skladišče in prodaja
na debelo: Spodnja
Šiška, Vodnikova
cesta.

Priporočajo svoja
črna, krvna, rudeča

domača

in bela izborna na-
mizna, desertna

dalmatinska vina

dalmatinski tropinovec, dalmatinski vinski konjak in dalmatinsko maslinovo olje po nevrjetno nizkih cenah.

Pošilja se v sodih po 100, 300 in 600 litrov. Ako kdo odpošlje svojo posodo, dobi vino mnogo ceneje.

Vzorci in ceniki zastoj in franko.

1279 20—18

„The Gresham“

zavarovalnica za življenje v Londonu

podružnica za Avstrijo:

Dunaj, I. Giselastrasse 1
v družbeni hiši.

Aktivna družbe 31. decembra leta 1901 K 190,871.731—

Letni dohodek na premijah in obrestih v letu 1901 „ 31,555.292—

Izplačila za zavarovalne in rentne pogodbe in za vzvratna naku-
pila itd. od družbinega obstoja (1848) „ 426,999.043—

Tekom l. 1900 je izdala družba 5718 pogodb o kapitalu „ 50,727.262—

Za specielno varnost avstr. zavarovancev je vložila „The Gresham“ do 31. decembra l. 1901 že vrednostnih papirjev v znesku

nom. Kron 23.037.438-10

pri c. kr. državni osrednji blagajni na Dunaju.

647 12—8

Načrte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba zavarov. pogodbe, kakor tudi ponudbene obrazce daje brezplačno glavno zastopstvo v Ljubljani pri

Guidonu Zeschko.

Ernest Hammerschmidt - a nasledniki

Madile, Wutscher & Co.

trgovina železnin in kovin

Ljubljana,

Valvazorjev trg šte. 6.

Največja zaloga železnega po-
hištev, posteklenih umivalnih

garnitur i. t. d.

1536 12—9

Potniki v Ameriko!

CUNARD LINE

Koncesijonovano društvo za kraljevstva in dežele, zastopane na državnem zboru

10 8—4

prevažata potnike naravnost

iz Trsta v Novi-York

z brzim parobrodom „Aurania“ z 1200 mesti III. razreda in s 300 salon-
mesti II. razreda s kabinami, in z brzim parobrodom „Carpathia“ z 2000
mesti III. razreda in s 400 salon-mesti II. razreda s kabinami.

Cena potne karte za vožnjo, iz Trsta v Novi-York
hrano z vinom in vso postrežbo

III. razred, za osebo 180 K.

Odhod iz Trsta:

„CARPATHIA“ 15. decemb. 1903. „CARPATHIA“ 2. febr. 1904.
„AURANIA“ 29. decemb. 1903. „AURANIA“ 16. febr. 1904.

Natančneje pojasnila, vozne bilete, cene, prevoze v druge postranske
luke in železniške postaje iz Novega-Yorka v notranja mesta Zedinjenih držav
Severno Amerike daje in preskrbuje

Avstrijski domači glavni zastop **Schröder & Comp., Trst**

Via Carlo Ghega šte. 8, I. nadstr.

Naslov za brzojave: **SCHRÖDERCO-TRST.**

Izdavajo se tudi za iste parnike vozni bileti za Palermo, Algier in Gibraltar.

Potniki naj se zglasijo pravočasno in precej pismeno ali brzojavno za vozne bilete.

Angeljnovo milo Marzeljsko (belo) milo

z znamko

449 104-86

S

sta najbolj koristni
štedilni mili
za hišno rabo.

Dobivate jih po specerijskih štacunah!

Pavel Seemann
izdelovatelj mila
in čebelno-voščenih sved
v Ljubljani.

Ustanovljeno . 1832.

Priznано najboljša

oljnate barve

zmlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo vsako konkurenco po finosti, ki omogočajo z jako majhno množino pobarvati veliko površino, razpošilja po nizkih cenah

Adolf Hauptmann v Ljubljani

tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja.

176 48

Električni obrat

Ilustrovani ceniki se dobé brezplačno.

Razpis.

Podpisani deželni odbor razpisuje

ustanovo

za 1600 K za pripadnike slovenske narodnosti, ki nameravajo habilitovati se na modro slovni ali pravoslovni fakulteti kakega avstrijskega vseučilišča za privatne docente.

Ustanovo bo deželni odbor za zdaj oddal za eno leto.

Prosilci za ustanovo se morajo zavezati, da sprejmo, ako se bo na nje reflektovalo, profesorsko mesto na vseučilišču, če se ustanovi v Ljubljani.

Opremljene prošnje za ustanovo vložiti so

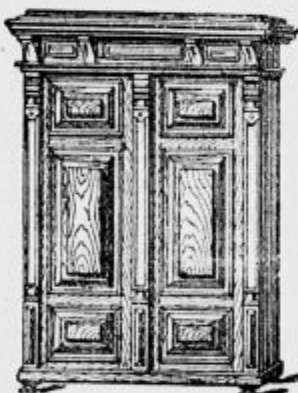
do 15. februarja 1904

pri podpisnem deželnem odboru.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, 3. januarja 1904.

Prva kranjska mizarska zadruga

v Šent Vidu nad Ljubljano

se priporoča sl. občinstvu v naročitev raznovrstne temne in likane sobne oprave iz suhega lesa, solidno izgotovljene, po lastnih in predloženih vzorcih.

Velika zaloga raznovrstne izdelane oprave za salone, spalne in jedilne sobe je na izbero cenjenim naročnikom v lastnem skladišču tik kolodvora v Vižmarjih. — V prav obilno naročitev se priporoča

Jos. Arhar, načelnik.

Domača umetalna steklarija

Avg. Agnola v Ljubljani, Dunajska cesta 9, poleg „Figovca“

se priporoča prečast. duhovščini in cerkvenim predstojništvom v naročila za izdelovanje cerkvenih oken in vrat, vdelenih s katedralnim steklom ali s svincom obrobljenim belim ali barvenim steklom,

s steklom z umetno slikarijo

strokovnjaško dobro, z jamčeno in trpežno izvršeno v lastni delavnici, od najprostejšega do najfinjšega

št. 50/Z.

Spričalo,

s katerim podpisani potrjuje, da je velečislana tvrdka za stavbeno in umetno steklarstvo **AVGUST AGNOLA** v Ljubljani, v polnem in lepem soglasju z gotoko arhitekturo, izvršila prav pohvalno steklarska dela v novi župni in dekanjski cerkvi v Šmartnem pri Litiji.

Okenj 32, v raznovrstnih gotških oblikah, slikanih umetno na steklo v okusnih okrasih strogo po gotških pravilih, v barvah nežno-svitlih in ne vpjiočih — svedoči jasno, da smo vdobili Slovenci v gosp. Avg. Agnola tudi v tej stroki spretnega, domačega umetnika, kateremu z mirno vestjo zapuamo slična dela.

V prepričanju po ostalih ofertah za to delo, se vestno zatrjuje, da so cene gosp. Avg. Agnola prav zmerne. Priporoča se kar najtopleje vsem, posebno pa onim cerkvenim predstojnikom, kateri razpolagajo sicer z malimi sredstvi, pa bi oskrbeli radi svojim cerkvam kaj lepega.

Župni urad v Šmartnem pri Litiji
dne 9. februarja 1901.

Ivan Lavrenčič,
župnik in dekan.

Prevzema tudi vsa stavbinska steklarska dela ter priporoča svojo izborno zalogo vsakovrstnega steklarskega blaga.

927 52-26

Tovarna za kruh in drugo pecivo

Kantz, Ljubljana

1728 10

priporoča

pristni rženi kruh, mešan in črn.

Ta izdelek si je z bok prijetnega okusa in sočnosti pridobil priznanje vseh slojev prebivalstva. Dosegel je z ostalimi izdelki te tovarne najvišjo odliko:

častni križ z zlato svetinjo in diplomu

na mejnarodni razstavi živil v Bordeaux-u.

Prodajajo se hlebel in štruce | Naročila z dežele se izvršujejo
po 40 in 20 vin. | najtočnejše.

Največja izbira najfinejšega luksus-peciva biškotov in prepečenca.

Vsak dan zadnje
sveže pecivo ob
pol 6. uri zvečer.

Dvanajst filijalk
in
prodajaln.

Higijenični prevozniki vozovi za kruh in drugo pecivo.

Stanje vlog 31. dec. 1902:
čez 9 milijonov kron.

Najboljša in najsigurnejša
prilika za štedenje!

Denarni promet v letu 1902:
čez 32 milijonov kron.

Preje: Gradišče št. 1,

LJUDSKA POSOJILNICA

sedaj. Kongresni trg št. 2, I. nadstropje

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po

4 $\frac{1}{2}$ %

brez kakega odbitka, tako, da sprejme vložnik od vsacih vloženih 100 K čistih 4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 31. decembra 1902: 9,501.351 K 52 h. Denarni promet v l. 1902: 32,596.882 K 65 h.

HRANILNE KNJIŽICE se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo. — Za nalaganje po pošti so pošao-hranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 1. januarja 1903.

Dr. Ivan Šustersic,
predsednik.

Josip Šiška, knezoškofjski kancelar,
podpredsednik.

Odborniki:

Anton Belec, pesestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano. — Josip Jaro, veleposestnik v Medvodah. — Dr. Andrej Karun, stolni kanonik v Ljubljani. — Karol Kauschegg, veleposestnik v Ljubljani. — Matija Kolar, župnik pri D. M. v Polju. — Ivan Kregar, svet. trg. in obrt. zbornice v Ljubljani. — Frančišek Leskovic, zasebnik in blagajnik „Ljud. pos.“ — Karol Pollak, tovarnar in posest. v Ljubljani. — Gregor Šlibar, župnik na Rudniku. — Dr. Aleš Ušeničnik, profesor bogoslovja v Ljubljani.

